

Tebi Majko

Glasilo Svetišta bl. Marije Propetoga Isusa Pethović

Blato • 9. prosinca 2016. • br. 4 • god. X.

Cijena 10 kn

ISSN 1846-6400

www.marijapropetog.hr/glasilo.htm

Sadržaj

- 3 s. M. Jasminka Gašparović
Riječ urednice

O bl. Mariji Propetoga...

- s. M. Jasminka Gašparović
4 »Pazite da ne prezrete ni jednoga od ovih malenih...«
Skrb bl. Marije Propetoga za sirotnu djecu

Blaženičina promišljanja...

- Majka Marija Propetoga
12 O ljubavi prema bližnjemu, a naročito prema djeci
Pouka, 4. veljače 1945.
14 O brizi za siročad i zapuštene
Pouka, 18. travnja 1959.
16 O školskom obučavanju djevojčica
Pouka, 1. listopada 1940.
19 Odgovornost za svoju dužnost pred Bogom
Pouka, 26. prosinca 1960.

Blaženici u čast...

- Ivica Šimunović
20 Zahvalna slavlja spomena bl. Marije Propetoga
Mila Šuto
21 Hodočašće u svetište bl. Marije Propetoga
Nina Vodoپیć
22 Božićna sjećanja
s. M. Janja Jurman
23 Kapljice iz rijeke hodočasnika u blaženičinu svetištu...

Djelovanje Družbe Kćeri Milosrđa...

- Cecilija Peroli Šunjić
26 Milosrđe u životu i radu odgojitelja
Kristina Mrzljak
28 Nitko se od tamo ne vraća isti!
Katarina Čeliković
30 Petnaesta obljetnica vrtića »Marija Petković – Sunčica« u Subotici
s. M. Emila Barbarić
32 Odgojna djelatnost u karizmi milosrđa u Subotici
s. M. Jasna Crnković
35 Mariji Propetoga
Katarina Maršić
36 Misijski mjesec u Novskoj
s. M. Jelena Krilić
37 Ljubav nikada ne prestaje! (1 Kor 13, 8)
Darija Milić
38 Hodočašće djece iz Uskoplja u Blato
Branka Mlinar
40 Božje oči

s. M. Jasminka Gašparović,
glavna i odgovorna urednica

Poštovani čitatelji glasila i štovatelji blažene Marije Propetoga!

Dok u došašću iznova iščekujemo proslavu Kristova rođenja, otvorimo se njegovoj uvijek živoj poruci da on, utjelovljeni Bog, u našim srcima želi pronaći svoj trajan stan. Njegova je želja i čežnja da osluhnemo njegovo tiho kucanje na vratima našega srca i da čujemo njegovu smjernu molbu da mu dopustimo da uđe u naš život. On ne traži da mu dajemo darove, već on želi nas obdāriti radošću, mirom i ljubavlju. Želi da postanemo kao djeca: jednostavni, ponizni, iskreni, čistoga djetinjeg srca. Stoga i dolazi u liku malena i nezaštićena djeteta, da mu se ne bojimo pristupiti i da prihvatimo njegove ispružene ručice.

»Svetost neke osobe očituje se u njezinu odnosu prema djeci, koliko ih ljubi i cijeni.« Tim je riječima bl. Marija Propetoga poučavala svoje duhovne kćeri. Ljubav koja je gorjela u njezinu srcu, a izvirala iz Očeva milosrdnog srca, prelijevala se cijeloga njezina života posebno na djecu koja nisu imala sreće iskusiti roditeljsku ljubav i obiteljsku toplinu. Oni su bili na prvom mjestu u njezinu djelovanju, počevši još od Babine, mjestašca na otoku Korčuli, pa sve do prostranstava Južne Amerike. Stoga i svoje sestre potiče da djecu ljube kao milosrdne majke, da ih ljube i odgajaju, da za njih rade i mole, da se posve za njih žrtvuju:

»Kćeri mile, budite uvijek ljubazne s djecom, uvijek spremne da ih u svemu pomognete. Nastojte da u svakoj od vas vide samoga Isusa koji im govori, koji ih poučava i savjetuje. Ja vam to naročito preporučujem i na srce stavljam« (Kapitul, 12. siječnja 1944.).

Ona je svjesna toga da djetetu nije dovoljno dati samo njegu i hranu i biti mu blizu, nego mu je potrebno pomoći da duhovno raste, da se pripremi za život. U svakom je djetetu i budućnost naroda, novi naraštaji. Stoga bl. Marija Propetoga potiče svoje sestre:

»Da, kćeri moje, treba da odgojimo djevojčice koje će jednoga dana biti majke, da ih naučimo živjeti pravim životom prema svetom evanđelju i Božjim zapovijedima, jer kako ih mi budemo odgojile, tako će one jednoga dana odgajati duše i svoju obitelj« (Pouka, 13. studenog 1949.).

Dok se radujemo skoroj proslavi Kristova dolaska, pripravimo mu ugodan stan svojim odricanjem, svojom molitvom i ljubavlju za one koji su poput svakog malog djeteta potrebni naše dobrote, našeg savjeta, blizine i iskrenog milosrđa, kako bi mali Isus živio s nama i u nama. Njegov duh neka siđe u naša srca da ih ražari svojom toplinom i dobrotom, da svi koji traže Isusa mogu u nama susresti njegov milosrdni pogled i doživjeti istinsku radost Božića.

s. M. Jasminka Gašparović,
promicateljica štovanja
bl. Marije Propetoga

»Pazite da ne prezrete ni jednoga od ovih malenih...«

Skrb bl. Marije Propetoga za sirotnu djecu

U svakom vremenu Gospodin pronalazi načina i otvorenih srdaca da pokaže svoju milosrdnu prisutnost i skrb za svu svoju djecu, osobito za one najmanje, najpotrebnije i najsiromašnije. Svoju blizinu iskazao je i narodu otoka Korčule, na poseban način Blata, po životu Marije Petković, mlade djevojke, njihove sumještanke koja je otvorena srca za bližnjega slijedila Božja nadahnuća. Rodila se 10. prosinca 1892. godine u doba koje je bilo vrlo povoljno za gospodarstvo jer je otok Korčula u to vrijeme bio velik izvoznik vina. Razvila se snažna trgovina putem morskih luka i ljudi su se naglo obogatili. Blato na otoku Korčuli, s gotovo deset tisuća stanovnika, bilo je najveća župa dubrovačke biskupije.

Najveći dio zemljoradničkih posjeda bio je u rukama nekolicine obitelji, a zemlju su im obrađivali najamnici koji nisu imali svojih posjeda. Već je tada bilo dosta sirotinje i bijede, ali se ona jako umnožila izbijanjem Prvoga svjetskog rata koji je na svoja bojišta povukao većina mladića i muževa s otoka Korčule. Najprije zbog nedostatka radne snage, a potom i zbog bolesti korijena vinove loze koja je gotovo u cijelosti uništila nekad plodne vinograde, a zapuštena su bila i polja i maslinici. Sredinom rata proširila se epidemija smrtonosne »španjolske

groznice«. Otokom je, kao i drugim krajevima zemlje, zavladao siromaštvo, glad, bolest... Općina Blato poslala je oko 2.000 svojih žitelja u Brazil, ne bi li tako smanjila glad u mjestu. Godina 1922. bila je u cijeloj ondašnjoj državi Srba, Hrvata i Slovenaca veoma teška. Narod je jedva izišao iz duge zime. Bilo je to doista teško vrijeme, poznato po mučnim političkim i društvenim zbivanjima koja su odražavala duhovno stanje naroda.

U takvom vremenu mala Marija Petković usvaja od svojih roditelja, oca Antuna i majke Marije, znanja i kreposti koje će joj pomoći u ostvarenju zadaće koju Gospodin pred nju stavlja. Na poseban način, gledajući dobrotu, svetost i milosrdno srce svoga oca koji je, iako bogat kao vlasnik četrnaestoga dijela otoka Korču-

le, s ljubavlju skrbio za svojih 700 kmetova zvanih »koloni« koji su radili na njegovu imanju. Gledajući njega i njegov odnos prema siromašnima, u Marijinu se srcu javlja i razvija punina kreposti milosrđa.

Od ranog djetinjstva Gospodin je u njezinu dušu usađivao ljubav i samilost za siromašnu djecu. Opažala ih je u svome susjedstvu i na ulici. Željela im je svim srcem pomoći, ali budući da još nije bila punoljetna nije to mogla samostalno ostvariti. Duhovno je mnogo trpjela zbog zapuštene djece i sirota bez roditelja. Stoga se iz njezina srca podiže molitva Gospodinu da joj daruje kuću gdje bi ona mogla skrbiti za sirote. Duskora joj se želja i ostvarila. Sestre službenice milosrđa (Ancelle della carità) koje su neko vrijeme djelovale u Blatu, zbog rata i nedostatka sestara, uviđaju da tu više ne mogu ostat, i odlučuju se vratiti u svoju Kuću maticu u Bresciu. U dogovoru s mjesnim biskupom 13. lipnja 1919. predaju kuću i djelovanje u Blatu Mariji Petković i Mariji Telenti, koje nastavljaju voditi pučku kuhinju i tako započinje utemeljenje Družbe Kćeri Milosrđa.

1. Povijesni pregled osnivanja sirotišta

Prvo dječje čuvalište i obdanište otvoreno je u Blatu 15. rujna 1919. godine, dogovorom župnika msgr. dr. Pera Franulovića i Marije Petković. Te godine upisalo se oko 120 djece, a poslije se broj povećao najprije na oko 150, a potom i na oko 250, u dva odjeljenja. U doba teških poslijeratnih prilika djeca su dnevno dobivala potrebnu hranu. Čuvalište je prve godine vodila Marija Petković, a kad se 1920. utemeljila Družba Kćeri Milosrđa i povećao broj njezinih članica, dječje je zabavište i obdanište preuzela Mandaljena s. M. Vicenca Šeparović koja se uz nju bila dobro uputila u takvo djelovanje.

Godine 1925. u Družbu dolazi Margarita s. M. Bonaventura Radić, završena učiteljica zabavišta, koja je preuzela ovu službu i dugi niz godina vodila upravu i rad u dječjem zabavištu i obdaništu u Kući matici.

1.1. Prvo sirotište u Blatu

»Dana 17. studenoga 1919. uzeli smo na brigu i odgoj u naš zavod prve dvije male sirotice bez oca i majke i ikoga svoga, što je utješilo srce Marije Petković koja je puno trpjela za zapuštenost sirotne djece. Još kod roditeljske kuće, kad su došle te dvije sirotice pitati milostinju, tako su joj se smilile da je zamolila svoju majku da ih može primiti u svoju kuću i tu odgajati. Ali majka joj reče da je to nemoguće. Nato ih ona otpрати do ulice i suznim očima gledala je za njima žaleći ih, jer su bosih nogu išle po vodi ulicom i tako se potucale bez ikoga svoga. Podigla je tada oči k nebu i zavapila: 'O Bože, daj mi jednom kuću da sakupim sirotice, da ih tu odgajam i zamijenim im oca i majku!'¹

Prve dvije sirotice bile su Franica i Katica Bosnić Markan. Sljedeće godine primljene su još tri sirotice bez oca i majke: petogodišnja

¹ Marija Propetog Isusa Petković, *Sve za Isusa. Autobiografija i duhovni zapisi*, prir. M. Parlov, Split, Verbum, 2012., 146.

Mara Vežić i sedmogodišnje Ivanka Milat i Nikica Stipković. Roditelji su zbog velike bijede i nestašice hrane u poratnim danima obolijevali i mladi umirali, a djeca ostajala bez ikoga svoga.

Budući da je kuća bila premalena, u početku se nije mogao primiti veći broj sirotica, kako je to Marija Propetoga željela, pa je u travnju 1920. iznajmila, a poslije kupila susjednu kuću Burčine. Kuća je bila vrlo trošna, a za popravak je trebalo smoći podosta novca. Marija Propetoga se oslonila na Gospodina i njegovu pomoć, a on je pronašao dobročinitelja u osobi don Ive Ostojića koji se pobrinuo za darove u novcu, materijalu i nadnicama. Za mjesec dana kuća je bila popravljena.

U kući nije bilo namještaja ni posteljine za veći broj djece. Marija Propetoga 1922. godine odlazi sa svojom zamjenicom s. M. Gabrielom Telenta u prošnju po Slavoniji, da prikupi hrane i sredstava za potrebe djece u Blatu. Tom prigodom je uspjela na nadležnom ministarstvu u Beogradu dobiti na dar 30 komada posteljine, a na povratku u Splitu je kod organizacije »Zaštita djece« dobila 30 dječjih kreveta. Ta se godina drži službenim otvorenjem dječjega sirotišta u Blatu u kojem je tada bila zbrinuta 31 sirotica, o čemu svjedoče dnevnički zapisi Kuće matice.

Sa sirotištem je započeo samaritanski rad Družbe Kćeri Milosrđa. Bilo je vlastito društveno sirotište u kojem su sestre uzdržavale i odgajale djecu svojim vlastitim radom i prihodi-ma. I same sestre su veoma oskudijevale jer je to bilo poslijeratno vrijeme talijanske okupacije Dalmacije. Sreća je bila da su sestre radile i uzdržavale pučku kuhinju za 3.000 ljudi iz koje su davale i djeci hranu. Za vrijeme talijanske okupacije dobivalo se 1 kg brašna i malo riže mjesečno. U ovom sirotištu Družba je uzdržavala i odgajala 30 do 35 sirotne djece godišnje, a do 1946. godine, kad je odlukom protuvjerskih vlasti bilo zatvoreno, odgojilo se 165 sirota.

1.2. Dječji dom »Kolevka« u Subotici

Na poziv Ministarstva za njegovu siročadi naše su sestre 5. srpnja 1923. godine preuzele dječji dom »Kolevka«. Uvidjele su da će tu biti velika sestrarska odgovornost i puno njihova rada jer su dom i djeca bili jako zapušteni. Djeca su bila gladna i bolesna, a mnoga su i umirala. Sestrarna je uspjelo neku djecu spasiti od očite smrti, ali je za mnoge već bilo prekasno.

»Tako su pri preuzimanja Doma, između ostale zapuštene djece, našli curicu već napola mrtvu. Sva je bila u ranama. Ljes je stajao pripravan kod krevetića, jer se činilo da će svaki čas izdahnuti. Još je samo pomalo disala. Kad je to vidjela naša Majka Marija Propetoga, smilila joj se i odmah se sa sestrama zauzela za nju. Okrijepe je, očiste, zaviju joj rane i tako su je njegovale svaki dan i mala se počela oporavljati i vraćati u život. Bila je to mala Marija, koja se poslije tako lijepo oporavila i razvila da je bila najljepša djevojčica u Domu i neka bogata gospođa ju je uzela iz Doma i pokćerila.«²

U ovom domu sestre su, uz neopisive žrtve, radile punih osamnaest godina, a njihov karitativni rad prekinut je na početku Drugoga svjet-

² Povijest Družbe Kćeri Milosrđa (1918.) 1920.-1939., 69.

skog rata, za vrijeme mađarske okupacije kad su mađarske vlasti preuzele upravu Dječjeg doma i u srpnju 1941. otpustile naše sestre, jer nisu bile mađarske narodnosti.

1.3. Daljnji zavodi i sirotišta

U Preku na otoku Ugljanu otvoren je 8. prosinca 1928. godine Zavod »Marčelić« za odgoj siromašne djece, posebice djevojčica. U zavodu je bilo »Dječje zabavište« u dva odjela sa 156 djece, a odlukom tadašnjih vlasti zatvoreno je 1946. godine.

Zavod i sirotište »Sv. Terezije Malog Isusa« u Subotici otvoren je 30. rujna 1930. godine za odgoj djece i mladeži te za činjenje milosrdnih djela. U sirotištu je bilo oko 40 djece, a u obdaništu 70. Odlukom vlasti i to je sirotište zatvoreno.

Dječji dom »Nazaret« u Zagrebu otvoren je uz dozvolu crkvenih vlasti najprije u Prekrižju 8. prosinca 1931. godine, a kada su sestre preselile u Šestine, 8. travnja 1938. prenesen je tamo i dom. U domu su se odgajala siročna djeca, njih 80 u domu i 30 u obdaništu, sve dok poslijeratne vlasti nisu zatvorile dječji dom i obdanište.

Zavod »Sv. Josipa« otvoren je 19. ožujka 1934. godine u Splitu, a obuhvaćao je malo sirotište s 35 djece i kuhinju za siromahe i siročnu djecu. Nove su vlasti 1946. godine sestrama oduzele kuću i zavod i smjestile ih u mali općinski stan.

Dječji dom »Preobraženje Gospodinovo« otvoren je 1938. godine u Tabor Gradu, a u njemu se odgajalo 120 ratne siročadi. Odlukom poslijeratnih vlasti sestrama je oduzet dom i zabranjen svaki rad.

Dječji dom »Marije Pomoćnice« u Suhopolju otvoren je 16. srpnja 1942. godine, a u njemu je bilo smješteno oko 150 djece. Poslije Drugoga svjetskog rata vlasti su oduzele sestrama dom i djecu.

2. Rad s djecom

2.1. Odgajatelj

Marija Propetoga traži od svojih sestara kojima je dodijeljena služba odgajateljica da budu dobro osposobljene u psihologiji, pedagogiji, kršćanskom nauku, higijeni, pravilima lijepog ponašanja i domaćinstvu. Posebno joj je bilo stalo da sestre koje rade na odgojnom polju imaju potrebnu intelektualnu i stručnu spremu. Ističe i daleko veću potrebu dobra primjera na moralnom području, a nadasve ljubav.

U počecima Družbe nije bilo posebnih pedagoških tečajeva. Pouke Marije Propetoga bile su jedina sprema koju su sestre dobivale. Poslije se uvela praksa da su se pozivali stručnjaci s područja pedagogije, psihologije, higijene i drugoga. Marija Propetoga je sama studirala pedagošku literaturu toga vremena, što je i svojim sestrama preporučivala.

Osnovno pravilo koje je Marija Propetoga neprestano isticala jest ljubav prema djeci. Ta

ljubav nije smjela biti tek neko čuvstvo sažaljenja, već je najdublji temelj bila svijest duhovnog materinstva. Danas sestre osim svoje redovničke pedagoške izobrazbe, pohađaju i studij Rana i predškolskog odgoja na sveučilištima.

2.2. Djeca

Posebno mjesto u pedagoškom radu sestara Kćeri Milosrđa zauzima rad s djecom u zabavištima. U zabavištima su se poučavala i vanjska i zavodska djeca zajedno. Neposredno prije samog početka rada kratko bi se zazvala Božja pomoć molitvom koju su svi recitali. Nakon toga slijedio bi srdačan razgovor s djecom. Prema mogućnosti posvetilo bi se svakom djetetu koji trenutak, dalo mu se neki znak pažnje, barem lijep pogled i smiješak, neki upit ili što slično. Time se htjelo stvoriti intimno, obiteljsko ozračje. Potom bi se odmah prosljedilo s kratkom poukom koja je trajala do 15 minuta.

Nakon pouke, nastavilo bi se s igrom. Narav igre je ovisila o mjestu i vremenskim uvjetima. Cjelokupan rad se odvijao pod nadzorom odgojiteljice, ne samo pod kontrolom, nego i prema njezinim smjernicama. U svemu se pazilo da se ne sputa dječja inventivnost, nego da se i usmjerenja rada shvate kao izraz dječje potrebe. Kod usvajanja određenih metodskih jedinica, gdje je odgajateljica morala imati glavnu riječ, brižno se izbjegavala svaka uniformiranost koja bi djecu zamarala i oduzimala im volju za rad. U izlaganje teme unosila se živost različitim upitima, natjecanjima i slično.

Oko deset sati ujutro bio je mali odmor. Sva bi djeca dobila nešto hrane. Nastojalo se da sestre same daju taj obrok, da bi se i na taj način stvorio osjećaj većeg zajedništva i ublažila razlika između djece siromaha i imućnijih. Boležljivijima se posvećivala posebna pažnja. Po završetku obroka bila bi druga pouka. Pripovije-

dale bi se pripovijesti i poučne zgode, recitali stihovi, pjevale melodije pobožnog i svjetovnog sadržaja. Često bi se prikazivali jednostavni igrokazi. Poslije pouke vrijeme bi provodili u igri, a završavali bi molitvom.

Marija Propetoga preporučuje sestrama da dok su s djecom budu što jednostavnije, pune iskrene ljubavi prema djeci, vedre u nastupu. Djeca moraju steći uvjerenje da je njihova sestra slična njihovoj mami. Na toj svijesti iskrenog povjerenja može se izgraditi temelj zdravog odgoja. Svrha zavoda je bila »da spase djevojčice od propasti, da ih odgoje u kršćanskom i moralnom životu, da ih pripreme za život, da postanu dobre majke i odgojiteljice budućih naraštaja; da nauče raditi da bi poslije mogle svojim radom, sebi i svojim obiteljima priskrbiti časnú i bolju budućnost«.³

U zavod mogu biti primana samo ženska djeca i djevojke. Dječaci također mogu biti primljeni, ali u posve zasebna odjeljenja. Marija Propetoga traži da se uvijek prednost daje potrebitijima i siromašnijima, u prvom redu sirotama i zapuštenima. Ako se u zavodu nađe veći broj djece različite životne dobi, onda se preporučuje da ih se razvrsta u dvije ili tri skupine,

³ Marija PETKOVIĆ, *Direktorij ss. Kćeri Milosrđa Trećeg reda sv. Franje*, rukopis, Rim, br. 726.

već prema okolnostima. »Nauk vjere i morala prve su lekcije koje se moraju predavati djevojčicama, odgajajući njihova srca na praktičan način u duhu vjere i svetoga straha Božjeg.«⁴

Pravednost, poštenje, ljubav, pobožnost, moraju biti posebne vrline i odlike tih budućih majki, zato Marija Propetoga zahtijeva od sestara da djecu koja su im povjerena moraju osposobiti za rad i tako im omogućiti bolju budućnost. Traži se da se u zavodima otvore pučke škole, barem s četiri ili šest razreda, radi stjecanja potrebne naobrazbe. Zatim se od svake pitomice traži da se tijekom dvije godine uputi u rad oko domaćinstva. Pouka o štednji i upravljanju mora se omogućiti svima, a zatim i pouka o lijepom, dobrom i pristojnom vladanju, ne samo u samostanu, nego i u obitelji i u svijetu. Za one koje su pokazivale sposobnosti za različite zanate i vještine pružala se je prigoda da ih usavrše i upotpune. Djeca su mogla pohađati i vanjske škole radi usavršavanja i stjecanja više naobrazbe. Mariji Propetoga je na posebnoj brizi i tjelesni odgoj djece.

2.3. Prehrana i odmor

Družba je od svoga postanka obilježena skromnošću, a često puta i krajnjim siromaštvom, ali kad je u pitanju prehrana djece tu je prestajala svaka isprika. Djeci se omogućilo pet redovitih obroka, od kojih su dva glavna i tri sporedna. Sestre su često hranile djecu odričući se i vlastitih obroka, samo da bi njih nahranili. Uvijek se nastojalo da hrana bude svježja, puna vitamina i u dostatnoj količini. Jelo se uvijek u točno određeno vrijeme.

Veoma se pazilo na dob i na tjelesni razvitak djeteta. Bolesna i slabašna djeca su bila u osobitoj brizi. Ona bi svoje obroke, zasebno pripre-

mljene, uzimala na odvojenom mjestu da razlika u hrani ne bi u drugih izazvala zavist. Za vrijeme jela djeca su se sama posluživala. Starija i jača djeca bi donosila hranu i stavljala je na stol, a slabija bi poslije pomagala u raspreamanju stola. Djeca bi za blagdan sama ukrašavala stol. Nakon obroka i zahvalne molitve slijedio je mali odmor. Manja su djeca spavala 10 do 12 sati, a starija 8 do 9 sati, što je ovisilo o dobi, zdravstvenom stanju, vremenskim prilikama, godišnjem dobu i slično.

2.4. Odijevanje

Pazilo se na to da djeca budu pristojno i dostatno obučena. Svako dijete je imalo barem dva odijela, jedno za blagdan, a drugo za svagdan. Odgajalo ih se za urednost. Poučavalo ih se i upozoravalo kako biti uredan, a postojale su i nagrade za one koji su u tomu bili posebno uspješni. Djevojčice su pomagale u održavanju rublja – prenosile su ga, slagale i raznosile po sobama, a starije su i glačale manje i jednostavnije komade. Gotovo uvijek su pomagale u čišćenju prostorija i uopće u održavanju higijene. Sestre su se jako trudilo oko toga da djeca i u tom pogledu budu praktično odgojena i ispravno usmjerena.

2.5. Igra

Glavni dio odgojnog djelovanja bio je vezan uz igru. Igra se većinom odvijala u prirodi, na svježem zraku, ako su to vremenske i druge okolnosti dopuštale. U igri su do izražaja dolazile sve dječje sposobnosti i njihova inventivnost. Odgajateljica je trebala samo paziti na to da se što loše ne dogodi i ujedno je pratila razvitak svakog djeteta koji je posebice dolazio do izražaja upravo u igri. Bilo je i obveznih igara: kola uz pjesme, stapanje, ritmičke vježbe uz

⁴ Isto, br. 746.

pjevanje i slično. Ipak, sve se uglavnom svodilo na slobodnu igru u kojoj su odgajateljice bile inicijatori. Igračke su bile jednostavne i zajedničke. Djeca su imala materijale od kojih su mogli napraviti sebi igračku. Čišćenje dvorišta i slični sitni poslovi obavljali su se u igri. Djeca su pomagala i u vrtu pri jednostavnijim poslovima kao što su plijevljenje, čupanja trave, sabiranja plodova i sl.

Često se običavalo djecu povesti na izlete u prirodu. Izleti su se koristili za proširivanje dječje spoznaje u susretu s novim krajolicima i novim situacijama, drukčijima od onih u ograđenim prostorima. Izlete se jako cijenilo jer se uvidjelo koliko su korisna za dječji intelektualni i duhovni razvitak. Priredbe su također bile značajan dio dječjega zabavnog svijeta. Priredivale su se dosta često, o svim većim blagdanima. Prikazivale su se zgode iz života svetaca, iz crkvene povijesti ili iz nacionalne povijesti.

2.6. Pripadnost obitelji

Djeci je uvijek podržavana svijest o pripadnosti njihovoj obitelji iz koje potječu. Ona zato često javno mole za svoje roditelje. Sestre djece pripremaju za rad i život u svijetu, u obitelji.

2.7. Doživljaj granice i problem prkosa

Od prvih dana djecu se privikavalo na to da su neka ponašanja i djelovanja po sebi zla ili barem nedopuštena. Također ih se poučavalo o tomu da nešto u toj svojoj dobi ne mogu ili ne smiju raditi, ali da će moći kad odrastu. Sve se nastojalo prikazati pozitivno, s primjerima iz svakodnevnog života.

Problemu dječjeg prkosa prilazilo se s najvećom strpljivošću. Dijete bi redovito bilo pozvano na odgovornost, nekoliko sati nakon događaja ili tek sutradan. Djetetu bi se lijepo protumačilo zašto nije uredu ponašati se tako kako se ono ponijelo, a zatim bi slijedila opomena čiji bi intenzitet ovisio o naravi djeteta i samom postupku. Redovito bi to bio kakav posao koji se nije rado obavljao ili zabrana sudjelovanja u nekoj omiljenoj igri.

2.8. Kazna – nagrada

Marija Propetoga traži od sestara da se strogo čuvaju od napasti da dignu ruku na djetetovo nježno tijelo. Ničim se ne da opravdati takav čin koji se protivi temeljnim odgojnim načelima. Najveća kazna je bila isključiti dijete iz zajednice ili staviti ga u kut. Postojali su i ukori, javni i tajni, već prema naravi prekršaja. Prije svake kazne nastojalo se djetetu razjasniti da uvidi svoj neispravan postupak.

Osim tradicionalnih nagrada za sv. Nikolu i Božić, postojale su i posebne nagrade za marljivost, urednost, dobro učenje i vladanje. Te nagrade bile su veoma sitne, ali se postizao dobar uspjeh i davao novi poticaj djeci da nastoje oko dobra. Davale su se i različite pohvale. Sve su to sredstva kojima se željelo djecu pozitivno usmjeriti i uputiti na ljepotu onoga što je dobro, plemenito i uzvišeno.

2.9. Privikavanje na rad

Jedan od najvažnijih ciljeva odgoja jest priviknuti djecu na rad. Već malu djecu od četiri ili pet godina nastojalo se u to upućivati igrom. Djeca pomažu sestrama u kuhinji. Na početku su to sitni, beznačajni i kratkotrajni poslovi koji će s vremenom prijeći u naviku rada. Sama igra i igračke bili su prema tome uređene. Šivalo se za lutke, krpale stare haljinice, plelo i radili ostali ručni radovi. Djeca bi pakirala pošiljke za siromahe o Božiću, da se nauče suosjećati s tuđom bijedom.

2.10. Svijet kulture

Djeca do pete godine života nisu imala nikakve teže intelektualne napore, osim vjerske pouke i spontanog proširivanja svojih spoznaja. Svaka prigoda se koristila da se djeci prošire vidici. S djecom starijom od pet godina započinje se s memoriranjem stihova. Sveukupni intelektualni rad nije trajao dulje od dva sata dnevno. Polazilo se uvijek iz konkretnosti svakidašnjice, da se iz nje izvuče kakva nova spoznaja. Čitav rad se odvijao s čestim promjenama i prekidima. Za početak je najveća pažnja davana crtanju, u prvom redu slobodnom, da se poslije osposobe za sustavne vježbe. Djecu koja su bila neposredno pred školu, upoznavalo se s brojevima i slovima.

2.11. Vjerski odgoj

Sestre su veoma rano počinjale s religioznim odgojem djeteta. Dan se započinjao zajedničkom molitvom koja je trajala tri do pet minuta. Večernja molitva u mlađe djece bila je isključivo zahvala, dok su starija prije počinka razmišljala o proteklom danu i zahvaljivala Bogu za dobro, a kajali se za zlo. Molitve su se obavljale i prije i poslije jela. Nedjeljom i blagdanom sva su djeca išla na svetu misu u kojoj su sudjelovala pjevanjem.

Zaključak

Kao kršćani i vjernici moramo otvorena srca osluškiivati Isusove riječi: »Pazite da ne prezrete ni jednoga od ovih malenih, jer anđeli njihovi, kažem vam, na nebesima neprestano gledaju lice Oca mog nebeskog« (Mt 18, 10). Pozvani smo i u današnje vrijeme pružiti pomoć najmanjima, najslabijima i iskreno se zauzeti za njih, posebno kad je riječ o djeci. U današnjem svijetu koji nudi puno toga što djecu često mami na stranputice i odvodi u samoću i besmisao života, pozvani smo ponuditi nadu i praktičnu pomoć.

Također smo pozvani svjedočiti svojim primjerom da pomognemo djeci da rastu u odgovorne i vjerodostojne osobe. Naša ljubav, naše vrijednosti i naša vjera ne prelaze na djecu samo po onome što govorimo, nego posebice po onomu kako živimo. Roditelji svojoj djeci pokazuju pravu ljubav i skrb kad, uz one materijalne potrebe, paze i na njihove emocionalne i duhovne potrebe. To se događa kada roditelji provode dostatno vremena sa svojom djecom, kada ih odgajaju i vode, kada im pokazuju osjećaje i kada uče svoju djecu da mole i rastu u vjeri.

Kršćanska obitelj, prema svojim mogućnostima, treba biti otvorena za razna djelovanja i pomoć djeci, primjerice, posvajanjem ili barem udomljavanjem ostavljene djece, pružanjem pomoći u školovanju, korisnim savjetima i materijalnom pomoći mladim bračnim parovima i obiteljima u materijalnoj i moralnoj krizi. Neka nas u našem milosrdnom djelovanju osnaži primjer bl. Marije Propetoga da se poput nje oslonimo, hrabro i s vjerom, na snagu nebeskog Oca i njegovu providnost i ne posustanemo na putu sijanja dobra u duše naše djece, pa makar to bilo i malim koracima.

Pouka Majke Marije Propetoga 4. veljače 1945.

O ljubavi prema bližnjemu, a naročito prema djeci

Kćeri predrage, kao svaki kršćanin moramo i mi ljubiti svoga bližnjega, jer je to glavna Božja zapovijed: »Ljubit ćeš Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom misli i svom snagom svojom, a bližnjega svoga kao samoga sebe.« Međutim, kao redovnice, mi moramo ljubiti svoga bližnjega kao samoga sebe, onako kao što je Krist ljubio nas. Naime, ako je istina da ljubimo Krista, moramo žrtvovati Bogu svoj život za spasenje duša, za siromahe, za bolesnike, osobito za djecu koja se ne znaju sama od zla braniti, a budući da nemaju iskustva uvijek podliježu impulsima koji ih guraju prema zlu. Moramo, kćeri predrage, žrtvovati svoj život čineći sve potrebno da spasimo svoje bližnje, pogotovo omladinu.

»Sestre Kćeri Milosrđa neka se uvijek sjećaju svoje posebne svrhe, žrtvovati se naime u djelima milosrđa prema bližnjemu iz ljubavi prema Kristu. Radi toga neka vesela srca primaju takova djela i neka se trse da ih savršeno vrše, da tako ispune Kristovu zapovijed i odgovaraju imenu koje nose. (...) U vršenju djela milosrđa i svoje preteške službe, sestre neka budu nadahnute duhom žrtve i neka ne zaboravljaju da su najzaslužnija ona djela koja se po naravi teško podnose. Neka se vesele što im se pruža prilika da služe bijedne i bolesne, gledajući u njima Krista« (*Ustanove*, glava IV., O ljubavi prema Bogu i bližnjemu, čl. 3).

Kćeri predrage, vi se morate vježbati u djelima milosrđa kojima se posvećuje naša

družba i zato se sada vježbajte jedna s drugom i u tome pružajte uzajamnu pomoć koliko možete, vršeći ono što vam naređuje sveta poslušnost. Vježbajte se također u odgoju djece u našem vrtiću, činite im sve usluge i službe svim srcem svaka svojim radom, tako da im jedna pripravi krepko zdravo jelo, druga da im uredi robu i okrpaju, treća da ih okupa i osuši, jedna da ih poučava, druga da ih pazi. I zato dječje sirotište (sklonište), mora biti uvijek blizu novicijata da se novakinje mogu vježbati u djelima milosrđa i ljubavi prema djeci, a to je veoma ozbiljna i veoma odgovorna služba. Naime, ove će djevojčice jednoga dana kada ponarastu biti majke obitelji, potrebno ih je dakle odgojiti da budu jake duhom i tijelom.

Zato, kćeri moje, ne smijete dopustiti da djeca po cijeli dan samo pjevaju ili se igraju, već ih treba naučiti da rade, da budu uvijek nečim zaokupljena, uposlena u štogod korisno: ona najmanja da pišu ili crtaju ili imaju koju igračkicu, a ona malo veća da pomažu u kuhinji ili u čišćenju kuće, u vrtu itd. Potrebno je međutim da djevojčice odjenu odjeću za rad i stave pred sebe nešto prikladno, a ne bilo što, jer to negativno djeluje na njihov odgoj.

Imajte s djevojčicama majčinsko srce. Kad vidite da im je nešto potrebno, tražite to od nadstojnice. Spremna sam da dadem i život svoj za djecu, želim da tako i vi za njih osjećate. Moje srce trpi mnogo za njih, a još više kad vidim da se nađe poneka koja se ne

brine svim srcem za malene. Tada sam zabrinuta misleći: Kako će ta vršiti djela milosrđa u drugim kućama, bolnicama itd. ako ovdje nije kadra da neguje sirotnu djecu ili svoje sestre?

Ne, kćeri predrage, tako, već kad je bolesna sestra ili dijete, pobrinite se da im ništa ne nedostaje. Nemojte ostati hladnokrvne i neosjetljive čekajući da vam se svakog časa naređuje da im odnesete sad malo čaja, sad malo vode, sad malo tople juhe itd.

Sestre Kćeri Milosrđa moraju imati duh ljubavi, milosrđa, požrtvornosti, a ne da se dogodi da prođete pokraj djece, a da im ne upravite nijedan majčinski pogled, a da ne pogledate jesu li sva zdrava, uredna, da ne poučite mladu prefektu kako da ih uredi, kako da ih uči raditi i držati u redu svoje stvari, robu itd. Takove naime ne bi mogle biti redovnice, sestre ove družbe Kćeri Milosrđa.

Moramo biti vesele i zahvalne za milost koju nam je dao dobri Bog, da služimo njega u malenima, nesretnima bolesnicima i siromasima.

Ako zaista ljubimo Boga i nadahnute smo duhom ljubavi za djela milosrđa, početak ćemo s ljubavlju prema njima, jer ljubav uvijek potiče i goni da tražimo i ljubimo ono što želimo. I zato, ako uistinu ljubimo Krista, hitro tražimo žrtve, da bismo mu mogle dokazati da ga zaista ljubimo u bližnjemu.

Kapitul Majke Marije Propetoga Rim, 18. travnja 1959.

»Sestre promiču slavu i ljubav Božju, svim sredstvima kojima se Družba bavi« – sav naš život, svi naši poslovi idu samo za tim da se izvrše ove svrhe, kako kaže naše sveto Pravilo, da po njima spašavamo duše i mi da se spasimo i posvetimo. U tu svrhu otvaramo kuće, zavode, zabavišta i ostalo, samo da po njima spašavamo duše.

Moramo uvijek paziti da onamo otvaramo gdje je veća potreba rada oko spašavanja duša, zapuštene djece i mladeži, gdje ćemo imati više prigode za milosrdna djela, a ne gdje će nam biti bolje ili udobnije. Moramo dati sav svoj život za spasenje duša. Treba da jednodušno zajednički radimo, potpomažući jedna drugu u poslovima. One sestre koje rade domaće poslove, neka molitvom pomažu onim sestrama koje rade s dušama. Dok, na primjer, kuhaju, mole za napredak i dobar uspjeh sestara koje odgajaju djecu; dok su oko životinja i brinu se za hranu zajednice, podignu svoj uzdah Gospodinu moleći za svoje sestre radilice na duhovnom polju itd. Takav zajednički uzajaman život Bogu je ugodan i on ga obilato blagoslivlje, čineći da urodi obilatim plodom.

Siromašnu, zapuštenu djecu koja su u pogibelji i ako za njih nitko ne može plaćati i ne brine se, mi moramo uzeti pod svoju skrb, pa

O brizi za siročad i zapuštene

i besplatno, jer to je naša svrha, spašavati bijedne i zapuštene. Ali da bismo ih mogli uzdržavati, moramo se žrtvovati i raditi kao majke, naći dobročinitelje, ići u prošnju, raditi ručne radove i činiti sve što bolje možemo, samo da tu djecu držimo i spasimo, samo da ne ostanu na ulici. Tako smo radili u prvim počecima naše družbe, kad smo uzimali djecu bez roditelja, koja nisu ništa imala i bili na ulici i tako ih spašavali, uzdržavali ih radom i milostinjom i pomoću milodara. I Božja providnost nas nije ostavila da smo ih mogle uzgajati i tako su neke sveto živjele i sveto umrle, kako već to znate o onima koje su bile ostale kao naše redovnice.

U našem Direktoriju, od br. 741. do 747., stoji da treba imati veliko srce, veliku ljubav, jer je veoma velika odgovornost uzgoj djece i njihovo duhovno dobro i tako morate činiti.

S onim što nam Gospodin provida za uzdržavanje djece, treba štedljivo upravljati, znati čuvati, a ne rasipati, a ipak da djeca ni u čemu ne oskudijevaju. Za njihov razvitak treba znati količinu vitamina u raznoj hrani i zato treba da ste poučene, da čitate i proučavate za to zgodne priručnike. Njima treba zdrava, kreпка i raznovrsna hrana u kojoj ima vitamina i proteina, dosta kalorija, sočiva, maslaca, marmelade, jaja, mesa i ribe.

Upute i pouke na kapitulu Majke Marije Propetoga 1. listopada 1940.

Predrage moje sestre upraviteljice, učiteljice, prefekte i ostale sestre određene za ovo djelo, posvetite se svim srcem i snagama odgoju djece koju nam Bog šalje zato da ih odgojimo u moralnom i kršćanskom životu!

Za ovu svrhu, to jest da radimo za slavu i ljubav Božju i za spasenje duša, mi smo ostavile svoju domovinu i pošle na drugu stranu svijeta. Potrebno je, dakle, ako otvaramo već zavode za školsku obuku djece da imamo barem čvrstu volju, veliku ljubav i brigu, jer ćemo ovime barem donekle nadoknaditi svoj nedostatak školske spremne potrebne za poučavanje onih koji su nam povjereni.

Prije svega mi moramo odgajati i poučavati djecu po Božjem zakonu, jer je to jedina svrha zbog koje otvaramo zavode. Naime da ih u svojim konviktima poučavanjem uzdignemo iz neznanja do dostojanstva čovjeka, što će reći odgojiti ih u čudorednom i kršćanskom životu, tako da znaju živjeti po Božjem zakonu, da budu s Bogom sretni sada i u vječnosti.

Jasno je da mi moramo vršiti školski zakon bolje od ostalih zavoda, savršenije izvršavati propise školskog savjeta kad već imamo ovu dužnost da odgajamo djecu, ali opet ponavljam: Naša glavna svrha, zbog koje otvaramo zavode, jeste da pridobijemo djecu za Boga, da ih za njega i radi njega odgojimo u kršćanskom životu i disciplini, da ih naučimo živjeti skromnim i poštenim životom, s čistom savjesti u svojim dužnostima. Prema tome, ako mi ne ulažemo sve svoje sile i sposobnosti u ovu svrhu, ako u našim zavodima budu djeca kao pogani, onda nije potrebno da otvaramo zavode. Bolje je da idu svi u državne škole gdje će ih poučavati samo prirodnim znanostima.

Mi smo službenice Božje, za njega moramo odgajati djecu kako govore svete Ustanove. Kršćanska vjera treba da bude temelj naših škola i našeg poučavanja. U svakoj našoj kući gdje je zavod, treba da bude sestra upraviteljica, a nju, kao i učiteljice, imenuje vrhovna predstojnica. Upraviteljica treba da nadzire učiteljice da vjerno vrše svoje dužnosti, a u izvanrednim stvarima tražit će odluku vrhovne predstojnice. Sestra upraviteljica škole, kao i nadstojnica kuće poslat će svaka tri mjeseca

O školskom obučavanju djevojčica

općenito izvješće vrhovnoj predstojnici o radu i napretku djece u školi. Tko upravlja školom mora dobro poznavati osmu glavu svetih Ustanova (3. članak koji govori o odgoju u školama i misijama) i najstrože se moraju izvršavati naredbe svete Crkve. Stavljam vam na srce, kćeri moje, da sve ovo vršite s najvećom ozbiljnošću i da to prenesete i kažete našim budućim sestrama da ovako odgajaju djecu:

1. Naređeno je da se najstrože vrše disciplinska pravila da bi škola što bolje uspijevala, na primjer, da se točno zvoni velikim zvonom prije početka škole i to: prvi put pola sata prije početka škole, drugi put pet minuta prije, a treći put tri minute prije nego započne predavanje; u tom času se djeca postave i svrstaju u redove, a zastava se dignu uz pjesmu.
2. Tada djeca pođu s učiteljicom u kapelu stupajući u redu i šuteći. U kapeli izmole molitvu s pjesmom i vrate se šuteći i u dvoredu s učiteljicom u razred.
3. Djeca ne smiju prije obuke vikati i trčati po dvorištu, već kako dolaze, tako se odmah svrstavaju u redove i pripremaju za školu.
4. S njima uvijek mora biti jedna sestra koja će ih odgajati i moralno nadgledati.
5. Kad dijete zakasni ili nedostaje, treba poslati po njega ako stanuje u blizini; ako i drugi put zakasni, uputi se obavijest roditeljima; ako pak ni treći put ne dođe točno, treba ga kazniti kaznom koja odgovara njegovoj dobi.
6. Neka se redovito upućuje roditeljima posebna pozivnica za mjesečne roditeljske sastanke na kojima će ih se izvijestiti o ponašanju i učenju njihove djece.
7. Ako koje dijete neće da sluša ili da uči, treba upotrijebiti sva potrebna odgojna sredstva, a ako se ni time ništa ne postigne pošalje se dijete iz škole; bolje je naime jedno ili dvoje djece potjerati nego pred svom djecom izgubiti autoritet. Zato ovo treba odmah na početku učiniti da ostaloj djeci služi kao opomena i da kod njih izazove bojazan da im se isto ne dogodi.
8. Potrebno je savjesno bdjeti da djeca redovito pristupaju svake nedjelje k svetoj misi, praćena upraviteljicom ili učiteljicom.
9. Treba postići da djeca pristupaju svetoj ispovjedi i pričesti barem jedanput mjesečno. Svake sedmice se priprave po dva razreda, a četvrte sedmice djevojčice koje uče kraj, kao i članice pobožnih društava koja mi vodimo. Tako može ispovjednik mirno ispovjediti svaku dušu i dati joj potrebne savjete i pouke. One koje se žele ispovjediti svakih osam dana, neka se slobodno ispovjede, čak se to preporučuje. No, treba se svim srcem zauzeti da pristupe najmanje jedanput mjesečno.
10. U svakom našem zavodu mora se ustanoviti barem dva pobožna društva. Djevojčice prvog do trećeg razreda zajedno, a one četvrtog do šestog razreda za drugo društvo.

Naravno da ćemo među djecom izabrati one koji su boljeg ponašanja, ali se mora nastojati da se privuče i one kojima prijeti opasnost da se izgube kako bi se preko ovih društava obratile i spasile.

11. Svaki zavod i nabožno društvo mora imati svoju knjižnicu koja će izdavati za čitanje dobre, poučne i pobožne knjige djeci i djevojkama. Svake nedjelje poslije svete mise knjižnica će biti otvorena jedan sata da se prime pročitane knjige i izdaju nove za čitanje, zabilježivši točno koju je knjigu tko uzeo, a tko je vratio. Ovaj će posao vršiti jedna učiteljica.
12. Svako dijete treba da ima jednu bilježnicu u koju će učiteljica ili upraviteljica zabilježiti svaki put koju mu je knjigu dala na čitanje. Tako će se znati koje je sve knjige pročitao svako dijete, a i djevojka.
13. U svakom zavodu treba da postoji komisija za unutarnje, a druga za vanjske misije; ova će obilaziti svaki put po jedan dio mjesta ili grada da razvidi potrebe bolesnika i da spašava zapuštenu djecu.

Tako, kćeri moje, preobrazite naše zavode u prave mesijanske centre, u ognjišta Kristove ljubavi, da oni budu središta za spasenje duša, škola kršćanskog života i kreposti, škola izgradnje za novi život i vrela svete znanosti. Neka Isus bude glavni učitelj, božanski upravitelj i kralj svima. Sve za njega! Njemu privucimo sve duše, da ga svi upoznaju i ljube! U njemu vas blagoslivlja i ljubi vaša duhovna Majka!

Kapitul Majke Marije Propetoga Rim, 26. prosinca 1960.

Odgovornost za svoju dužnost pred Bogom

Danas ću vam staviti na srce, draga djeco, nešto veliko i odgovorno, a to je odgovornost za svoju dužnost pred Bogom. Svaka od vas ima svoju odgovornu dužnost za koju odgovara pred Bogom i svojom savješću. Danas ćemo govoriti i o odgovornosti za zdravlje sestara. Velika je odgovornost za ljudski život, jer život je velik. Ti koja odgovaraš za zdravlje svoje sestre, ako ne paziš na njega, kriva si za sve ono što ona zbog svoje bolesti ne radi i ne učini, a morala bi učiniti. Ti treba da kao majka bdiješ nad svojom sestrom. Majka bdije nad kolijevkom svoga djeteta dan i noć. Tako i ti. Bog zahtijeva od tebe da se zauzmeš za svoju sestru. Vi koje idete u Sjevernu Ameriku tamo ćete odgovarati za zdravlje i ishranu mladih svećenika i osoblja sjemeništa itd. Imat ćete pred Bogom za njih odgovornost. Prehlada dođe mnogo puta od nečuvanja. Primjer: Dvije djevojčice koje su otvorile prozor i brat im se razbolio i umro... I zbog toga su puno plakale i kajale se.

Vi kad budete na odgovornim mjestima, prva nadstojnica, a onda i savjetnice treba da joj pomognu, jer skupa s njom odgovarate za život i zdravlje svojih sestara. Primjer: jedan svećenik, koji je spasio život jednoga djeteta. Ako je toliko vrijedan jedan život, da za njega žrtvujemo vlastiti, kako dakle su slabog duha one koje puštaju da druge sestre obole i one se ne brinu za njih, već misle samo na sebe. Takove nemaju Boga u duši i nemaju ljubavi. Primjer: sv. Elena... Ona je mislila na duše i ondje gdje nije bila njezina dužnost, a ti ne misliš niti na ono što ti je dužnost za tvoju sestru. Isus bi bio došao na svijet samo da spasi jednu dušu, jer toliko je ona velika pred Bogom, a mi, drage sestre, ne mislimo na duše sestara, a niti na svoju. Spašavajmo svoju dušu i duše svojih sestara, učimo ih da i one spašavaju druge. Ali ako ne budete osposobljene, ne možete učiti, a niti osposobljavati druge. Zato se osposobljavajte koliko više možete. Moramo poučavati svoje sestre kako će vršiti Božji zakon, kako će i druge poučiti. Na drugom svijetu ćete osjetiti radost za sve ono što ste za svoje sestre učinili i poučavali ih.

Primjer: sv. Ivan Bosko je u snu vidio mnogo ovaca i malo pastira. Kad dođete u jednu župu, morate sudjelovati i raditi sa župnikom za duše. Ako svijet ne ide dobro, krivi su najviše svećenici, redovnici i redovnice koji ne rade za njihovo vječno spasenje. Velika je odgovornost za duše, draga djeco. Nadstojnice mnogo odgovaraju na svojoj dužnosti, a vrhovna glavarica još više: za odgoj nadstojnice i za sve u Družbi...

Naša družba je ustanovljena za duhovno dobro i za odgoj djece. Radimo zato za njih. Ovaj kapitul izrečen na blagdan sv. Stjepana nemojte nikada zaboraviti. U ritiru o ovom se ispitujte. Žrtvujte se za spasenje duša i za dobro svojih sestara da se one osposobe i da one mogu raditi za slavu Božju prema svrsi naše družbe. Hvaljen Isus!

Ivica Šimunović,
župni vikar župe sv. Petra,
Ivanić Grad

Zahvalna slavlja spomena bl. Marije Propetoga

Spomendan bl. Marije Propetoga proslavljen je i ove godine u našoj župi sv. Petra u Ivanić Gradu svečanom svetom misom koju je u zajedništvu sa župnika iz Bikova Julijem Bašićem predslavio domaći župnik mons. Josip Ćorić, a propovijedao je župni vikar Ivica Šimunović. Na misi je, uz sudjelovanje mnoštva vjernika, blagoslovljena i novopostavljena ovalna slika bl. Marije Propetoga u podnožju križa. Time se istaknula otajstvena povezanost naše blaženice s križem, s drvetom života koje na nas izliva neizmjerne blaga Spasiteljeve ljubavi i milosrđa.

Za proslavu blaženičina spomendana pripremali smo se trodnevnicom u kojoj smo posebice promišljali o nekoliko važnih pologa naše vjere, kao što su rast u svetosti po djelima milosrđa, neizmjerne tajna i dragocjenost dara redovničkih zvanja. U svemu tomu bili smo nošeni primjerom života i promišljanjima bl. Marije Propetoga, da bismo i sami, slijedeći put svetosti križa, prispjeli slavi vječnoga zajedništva s Bogom, u društvu njegovih svetih i vjernih.

Stoga već nekoliko godina na poticaj sestara Kćeri Milosrđa, koje djeluju u našoj župi, na poseban način obilježavamo deveti dan u mjesecu, kao spomen na bl. Mariju Propetoga koja je umrla 9. srpnja 1966. Taj mjesečni spomen njezina prijelaza u nebo prigoda je kad prije svete mise u molitvi klanjanja pred Presvetim oltarskim sakramentom, nošeni blaženičinim tekstovima, poniremo u otajstvo Božje ljubavi koje nam se daruje u Kruhu života i koje želi dotaknuti naša srca i naše živote ispuniti svojim milosrđem, da bismo ga mogli svjedočiti u zahvalnosti.

U ovoj Godini milosrđa osobito smo Bogu zahvalni za dar prvih redovničkih zavjeta naše župljanke s. M. Kristine Injić u Družbi Kćeri Milosrđa. Na večernjoj misi 18. rujna zahvalili smo za dar duhovnoga poziva koji je, Božjom milošću, izrastao iz naše sredine. Misu je predslavio župni vikar Ivica Šimunović uz sudjelovanje mnoštva vjernika, osobito mladih, koji su sudjelovali pjesmom i molitvom da Dobra Pastir našoj župi i cijeloj Crkvi daruje novih duhovnih zvanja.

Kao uspomenu na taj dan župa je svojoj Kristini darovala lijepu knjigu, sa željom da uvijek ostane Kristova i da bude svjedokinja njegove ljubavi prema svakom čovjeku. Prigodnim programom i recitacijama u slavlje su se uključila i naša djeca za što ih je pripremila s. M. Blažimira Ćorić, a našoj je s. Kristini darovala buket ruža. Naše se slavljeničko zajedništvo nastavilo i nakon mise, u druženju uz slastice.

Zahvalni Bogu za sve milosti koje smo iskusiili odlučili smo nastaviti moliti za našu s. Kristinu da ustraje u redovništvu, da bi po njezinu svjedočenju i našim molitvama svijet postao bolje mjesto.

Mila Šuto

Hodočašće u svetišće bl. Marije Propetoga

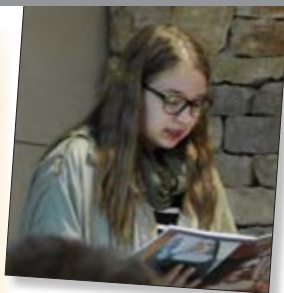
Župnik župe Zmijavci fra Frano Laco organizirao je 16. listopada 2016. drugo hodočašće bl. Mariji Propetoga u Blato za četrdesetak hodočasnika iz Zmijavaca, Podbablja, Imotskoga, Vinjana i Prološca. Bilo je među njima i starijih i mlađih, pa i djece. Kišno jutro, ali u duši vedrina i radost, jer idemo našoj blaženici, netko prvi, a netko drugi put. S molitvom Anđeo Gospodnji polazimo iz Zmijavaca i zastajemo u susjednim župama prikupljajući hodočasnike. Još malo pospani uživamo u lijepim jutarnjim prizorima priobalja i u plavetnilu Jadrana. Molimo krunicu za one kod kuće koji su nam se preporučili u molitve, za naše bolesnike, starce, djecu i domovinu. Svi usrdno molimo.

Božićna sjećanja

Sve što se
o Božiću dogodilo
Pamti se dugo
Jedan borić,
papirićima okićen
Teško bolestan prst
bratu zavijen
Razbijena čaša
na Božić se pamti
I zanosi duha
pod zvjezdanim nebom.
Kad se u tren shvati,
Ljubav nebeska
koja je htjela
Da se baš tu noć
na zemlju svrati.
Dani tjeskobe
pomogli su razmrstit
Svu Josipovu bol
Koji u siromaštvu je trebao
Osjetiti on.
Božići nisu sjećanja slatka
Oni su samo sjećanja jaka,
Obasjani svjetlom
neba i špilje
Proživljeni
hladnoćom zemlje
I radošću raja.

Nina Vodopić

U Blatu nas je dočekala s. M. Janja Jurman sa svojim starijim sestrama dok su mlađe sestre išle u berbu malina. Ulazimo u svetište mira, tišine i molitve. Tu su zemni osta-

ci milosrdne blaženice. Mirno počiva u svom rodnom mjestu, u svom samostanu. Prima hodočasnike i osluškuje vapaje, uslišava molitve, prosi pred Licem Svevišnjega za siromašne grešnike. Hvala ti, bl. Marijo Propetoga za sve što si uzela od nas i predala na žrtvenik.

Euharistijsko slavlje je započelo nešto prije podne. U svojoj propovjedi fra Frano opisuje život i rad milosrdne blaženice i njezinih sestara u Blatu i po svijetu. U Godini milosrđa potiče i nas da poput blaženice činimo djela milosrđa. Molitvu vjernika smo osobno izricali po nadahnuću. Susret s Isusom u euharistiji je neizreciv dar. On nam se daje i želi da pristupimo k stolu Gospodnjemu. Nahranjeni evanđeoskom riječju i Kristovim tijelom primamo svećenički blagoslov.

Potom ručak, okrepa tijela za koju su nam sestre otvorile svoju blagovaonicu i ugostile nas. Razgledavali smo i muzej posvećen našoj blaženici. Molitvu krunice smo molili u kapelici gdje je i blaženica molila, a s. Janja je predmolila razmatranja otajstava krunice. Skladna molitva u kapelici, mir u srcu i duši. Na kraju zahvala Bogu, bl. Mariji Propetoga i s. Janji što su nam otvorili vrata svetišta gdje smo osjetili duhovnu radost i mir. Na povratku molitva franjevačke krunice i duhovni nagovor fra Frane. U predvečerje smo sretno stigli svojim kućama i obiteljima, zahvalni Bogu i bl. Mariji Propetoga za sve milosti koje smo taj dan primili i što smo bili kamenčić u mozaiku svih hodočasnika i štovatelja naše hrvatske blaženice.

s. M. Janja Jurman,
mjesna predstojnica u samostanu
i Kući matici DKM u Blatu

Svetište bl. Marije Propetoga hodočasnici osobito posjećuju u ljetnim i jesenskim mjesecima. Mnogi u svoj godišnji odmor i boravak na moru uključe i hodočašće u blaženičino svetište u Blatu. Hodočasnici dolaze pojedinačno, s obitelji i prijateljima, u manjim ili većim, privatno ili organizirano. Ovdje izdvajamo samo veće skupine...

Srpanj 2016.

Na blagdan 9. srpnja svetište je uz mnoge druge hodočasnike posjetilo i 30 djelatnika Caritasa dubrovačke biskupije koji su došli zahvaliti svojoj zaštitnici koja je od prošle godine njihova posebna zaštitnica i zamoliti je za zagovor u karitativnom djelovanju. Navečer je iz Dubrovnika stiglo i 20 mladih hodočasnika koji su

Kapljice iz rijeke hodočasnika u blaženičinu svetištu...

blaženicu došli moliti da im bude uzor u mladenačkim traženjima. Skupina od 15 hodočasnika iz župe Dekanovec u Međimurju rado je pohodila naše svetište.

Kolovoz 2016.

Iz Caserosa u Provinciji Buenos Aires u Argentini naša s. M. Nazarena Oliver je 30. kolovoza u svetište dovela 20 hodočasnika članova molitvene zajednice »Bl. Marija Propetoga« i »Misionara milosrđa«, aktivnih ili umirovljenih djelatnika katoličke škole Krista Kralja koju vode sestre Kćeri Milosrđa. I s. Nazareni i hodočasticima bilo je posebno iskustvo u kolijevki Družbe, gdje je rođena i živjela blaženica, slušati o njoj i moliti joj se. Misijsko djelo naše družbe u Južnoj Americi započelo je 1936. upravo u Argentini, a blaženica je tamo otišla 1940. u redoviti kanonski pohod i zbog ratnih

i poratnih okolnosti ostala tamo 12 godina, sve do 1952. godine kad je vrhovnu upravu Družbe preselila u Rim. Roditelji naših hodočasnika i starije domorodačke sestre naše družbe u samostanu u Caserosu susretali su blaženicu i živjeli s njom za njezina boravka u Argentini i Paragvaju, a bila je pohodila i Čile i Peru. U Buenos Airesu je započela živjeti karizma Družbe Kćeri Milosrđa u Južnoj Americi, a u Blatu na Korčuli su njezini korijeni. Dvije grane istoga stabla sada na korijenu crpe snagu za sve izazove koje će Providnost pred njih staviti i zahvaljuju za dobivene milosti po zagovoru bl. Marije Propetoga. Argentinski su hodočasnici pohodili i spomen-sobu u Kući matici u kojoj je blaženica živjela i radila te samostansku kapelicu i muzej. Nakon posjeta ovom svetom mjestu hodočasnici su nastavili svoje putovanje za Rim.

Rujan 2016.

Iz Kalosa u Vela Luci, redovito, svaki mjesec dolaze skupine njihovih pacijenata. Tako je na liječenju bilo 50 pacijenata iz Sežane u Sloveniji koji su 1. i 6. rujna pohodili svetište, a treća skupina od 52 Slovenaca iz Kalosa došla je u svetište 19. listopada. Iz Zagreba je 21 pacijent bio na liječenju u Kalosu, pa su s voditeljicom

Anom Crnjac hodočastili našoj blaženici, a u pohodu im se pridružilo i nekoliko pacijenata iz Dubrovnika koji su se tad zatekli u Kalosu.

Učenici osmih razreda iz zagrebačkog Breštja, njih stotinu, u pratnji svojih nastavnika, pohodili su naše svetište 2. rujna. Njihovi vršnjaci, njih 50 iz Osnovne škole »Miroslav Krleža« u Zagrebu, došli su u svetište 23. rujna u pratnji svojih četvero nastavnika. U njihovim godinama bl. Marija Propetoga je već dobro znala što hoće i izabrala je svoj životni put u Bogu posvećenu životu. U 14. godini mla-

da Marija polaže doživotni zavjet čistoće i karitativno djeluje u svom mjestu i uključuje se u rad više katoličkih društava kao njihova aktivna članica. Mladima je jedan od većih izazova preispitivati se o tomu što žele učiniti od svog života. Odrasli se obično pitaju gledajući današnje mlade: Razmišljaju li oni uopće o svom životnom zvanju i poslanju? Jesu li spremni na velikodušno darivanje i djelovanje za dobro svojih bližnjih kako je to činila bl. Marija Propetoga?

Blaženica je već od svoje najranije mladosti bila članica Franjevačkoga svjetovnog reda i svoju je Družbu usmjerila prema franjevačkom duhu, a prvo pravilo za život sestara napisano je prema Franjevačkom pravilu Trećega redov-

ničkog reda. Tako Družba Kćeri Milosrđa postaje dio franjevačke obitelji. Potaknute franjevačkim bratstvom 11 sestara sarajevske provincije Školskih sestare franjevkice koje ove godine slave svoj zlatni jubilej, 50 godina redovničkih zavjeta, posjetilo je 14. rujna naše svetište. Ovaj posjet bio je dio njihova tečaja trajne formacije i priprava za slavlje svoga jubileja.

Voditelji turističke agencije u Blatu i u Korčuli više puta dovedu u svetište goste koji posjete otok Korčulu. Tako je u pratnji djelatnika turističke agencije 22. rujna svetište posjetilo 10 hodočasnika s posebnim potrebama, a 23. rujna su doveli 12 Poljaka koji su se posebice zanimali za blaženičin muzej. Iz okolice Splita i s Hvara u svetište je 8. listopada došlo 50 hodočasnika.

Listopad 2016.

Svetište je 1. listopada posjetilo 20 medicinskih sestara iz »Katoličke udruge medicinskih sestara i tehničara« u Dubrovniku. Blaženica je puno ljubavi i truda ulagala u pomaganje starijih i bolesnih već od svoga djetinjstva. S povjerenjem u pomoć nebeskog Oca, darovatelja i gospodara života i smrti, mlada Marija Petković nije se bojala posjećivati i dvoriti ni bolesnike koji su болоvali od zaraznih bolesti. Prilazila im je s posebnom ljubavlju, dvorila ih i pripremala

za primanje svetih sakramenata pomirenja i bolesničkoga pomazanja. Taj njezin apostolat je i danas poticaj svima nama, a posebno medicinskim djelatnicima.

U pratnji svoga župnika Matije Vonića svetište je 8. listopada pohodilo 50 hodočasnika iz župe Drašković u varaždinskoj biskupiji koji su slavili svetu misu i u najuzvišenijoj molitvi Crkve molili blaženičin zagovor.

Iz župe Zmijavci kod Imotskog fra Franjo Laco je 15. listopada doveo svoje župljane i hodočasnike iz okolnih župa, njih 49. U euharistijskom slavlju u svetištu fra Franjo je posvjedočio o milostima i uslišanjima koje je dobio po zagovoru bl. Marije Propetoga i pozvao hodočasnike da s vjerom i ljubavlju pristupe njezinu grobu i relikvijaru i mole za svoje potrebe i nakane s kojima su došli na hodočašće. Nakon misnoga slavlja s. Janja je hodočasnici govorela o blaženici i karizmi milosrđa.

Iz župe sv. Križa – Srdoči u Rijeci don Božo Mićanović je 21. listopada u svetište dopratio 50 hodočasnika među kojima je bilo i policijskih djelatnika MUP-a iz Rijeke i okolice. U euharistijskom slavlju ih je pozvao na usrdnu molitvu i pravo vjerničko življenje u svojim obiteljima. Podsjetio je na to da je blaženica temelj svoje vjere i djela milosrđa stjecala u svojoj obitelji gdje je otac prednjačio u vjerničkom životu i pomaganju siromaha. Roditelji su i danas pozvani odgajati svoju djecu svjedočenjem svoje vjere redovnim pohađanjem nedjeljne mise, obiteljskom molitvom i spremnošću pomagati potrebitima u svom okruženju.

Cecilija Peroli Šunjić, odgojiteljica
DV »Marija Petković«,
podružnica Osijek

Milosrđe u životu i radu odgojitelja

Sedmi susret djelatnica dječjeg vrtića »Marija Petković«

U Čakovcu je 9. i 10. travnja 2016. održan duhovno-rekreativni stručni susret odgojiteljica dječjih vrtića »Marija Petković« u kojem su sudjelovale odgojiteljice iz svih podružnica. Fra Goran Malenica iz Varaždina govorio je o milosrđu u životu i radu odgojitelja, a ravnateljica vrtića s. M. Patricija Jurić, koja je i organizirala susret, govorila je o dvjema temama: *Program katoličkoga vjerskog odgoja djece rane i predškolske dobi – reverificirani* i *Razvojna mapa djeteta i vrednovanje stručnog usavršavanja odgojitelja*.

Sedmu godinu zaredom okupila se ova vesela družba u našem lijepom Međimurju. Okupili smo se u našoj najmanjoj podružnici, prepunoj cvijeća i zelenila koja se po gostoljubivosti i toplini pokazala najvećom. Sestre Damirka, Mojmira, Milena i teta Tanja, odgojiteljica u Čakovcu, potrudile su se pružiti nam ozračje prijateljstva, prisnosti i prihvaćenosti. Osjećaj povezanosti i bliskosti vladao je tijekom cijelog susreta, kako to obično i biva kad se prijatelji stari sretnu, a mi smo zahvaljujući ovim susretima to i postali, ali su i naše nove kolegice mogle osjetiti tu toplinu i prihvaćenost, iako su bile prvi put s nama.

Subotnje druženje započelo je duhovnom okrepom u kojoj je fra Goran govorio o milosrđu povezujući Godinu milosrđa sa svim godinama djelovanja bl. Marije Propetoga i djelovanjem koje je ostavila u nasljeđe upravo nama,

djelatnicama vrtića »Marija Petković«. Poput maše Majke, biti ponizne, iskrene i u toj poniznosti upoznavati djecu s Isusom, te skupa s djecom vidjeti njega u svemu – to je naše poslanje, posebice u Godini milosrđa. Probuditi ljubav jednih za druge i duboku zahvalnost prema Stvoritelju, temelj je svakog milosrđa. Govorio nam je o *djelatnom milosrđu*, koje mi odgojitelji možemo i moramo u svakom svom danu pružiti, jer naša je djelatnost sveobuhvatna – mi smo u istom trenu i pastirice i liječnice i majke i učiteljice. Koliko je to puno prigoda za milosrdno djelovanje svake od nas. Odgojitelj u vjeri, odnosno mi, moramo prije svega biti prenositelji Isusove riječi djetetu, a da bismo to mogle moramo prvo same znati čuti riječ. Milosrđe naravno dolazi iz srca, ali samo iz srca koje čuje. To nam je fra Goran više puta ponovio, te smo s duhovne obnove otišli čišćih ušiju i punijeg srca, da bismo poput bl. Marije Propetoga

znali ono što čujemo, čuti srcem i srcem djeci prenositi.

Poslije ručka fra Goran nam je pokazao ljepote Varaždina, hrvatskoga prelijepoga baroknoga grada koji odiše bogatstvom kulture i ljepotom prirode. Razgledali smo franjevačku crkvu, a otvorena su nam i vrata katedrale na čijem je pročelju i kip naše Majke. Očarala nas je crkva Isusova rođenja uz uršulinski samostan u kojoj nam je s. Vesna ispričala dirljivu priču o Majci Milosti koju su one, sestre uršulinke, tako prozvale, a koju u ovoj crkvi posebice časte bračni parovi bez djece. Osobito nas je razveselio obilazak vrtića sestara uršulinke, koji sav odiše dječjim duhom. Obilazeći interesne centre, imale smo osjećaj kao da su djeca s nama. Prostor je prepun prirodnih materijala i jednostavnih kreacija koje same o sebi govore i šalju poruku. Vjerski kutak posebno je bogato, a opet jednostavno, uređen. Vidjele smo također i osnovnu školu sestara uršulinke i divile se njihovoj požrtvornosti, smjelosti i hrabrosti potrebnoj da bi je same osnivale i iz ničega stvorile.

Jedno mjesto koje smo posjetili iskače iz uobičajenih okvira susreta, ali je sadržajem najbliže temi susreta. To je zajednica Cenacollo u kojoj borave žene i djeca, pa i čitave obitelji. Djevojke su uz osmijeh govorile o svojoj nimalo lijepoj životnoj situaciji, a dječica su se obradovala posjetiteljima. Bilo da je riječ o ovisnosti ili o depresiji, one su u ovoj milosrdnoj zajednici pronašle mir i utjehu. Na kraju smo iz njihove radionice izašle svaka s ponekim unikatnim uratkom.

U povratku smo još uspjele obići Čakovec, grad domaćin, grad cvijeća i hortikulturnog umijeća. Prošli smo kroz park iz kojeg je u svoj posljednji pohod pošao Nikola Šubić Zrinski i zadržale se na mjestu njegova rastanka sa suprugom Katarinom.

Slijedila je večera poslije koje nas je s. Patricija upoznala s novostima o reverifikaciji programa rada u vrtićima kroz koji su prošli i vjerski programi. Uglavnom, uvodi se više papirologije, što nikom nije drago, ali svjesni smo da je to jedini način da idemo ukorak s vremenom i da konkretno tj. na papiru dokažemo vrijednosti i prednosti vjerskog programa u vrtićima. Mi smo čak korak ispred nadležnoga ministarstva, jer mi dobro poznajemo vrijednost vjerskog programa i u jasličkim skupinama, a oni to tek nastoje dokazati. Eto, mi smo voljni biti »pokusni kunići« i to dokazati, što ne bi bilo moguće bez te papirologije. Također se uvodi više evaluacije, kako našeg rada tako i rada na sebi, te svakog djeteta individualno kroz razvojne mape, što će nam pomoći u objektivnijem promatranju djece, a time i individualnoj pomoći djetetu u rastu i razvoju. Znači, i novi program je u službi milosrđa!

Nakon ovih vijesti, mogli smo mirno spavati te se ujutro sastati na svetoj misi u Čakovcu. Nakon ručka pjesmom o našoj bl. Mariji Propetoga srdačno smo se oprostili od naših dragih domaćica. A na kraju smo se počastile i pohodom »centru svijeta«, Ludbregu. Ni umor ni želja za što bržim dolaskom kući nas nisu odgovorile od ovih zadnjih pola sata druženja. Obišli smo Ludbreško svetište, dugo promatrali sliku svih hrvatskih svetaca i blaženika i krenuli svojim kućama, uz još jednu »putnu« dozu smijeha i pošalica.

Sedmi susret započeo je, trajao i završio u vedrom duhu i dobrom raspoloženju. Pri ovim susretima sve se više zbližavamo i sve se više osjećamo kao obitelj. Ujedno se i učimo što uzornije slijediti nauk naše Majke, kao ponosne djelatnice dječjih vrtića »Marija Petković«. »Nosite Boga u srcu kao Marija i ljubite ga kao ona« – upravo je njezina poruka u duhu koje nastavljamo punim srcem živjeti Godinu milosrđa.

Kristina Mrzljak,
majka predškolarca
iz Dječjeg vrtića
»Marija Petković« iz Zagreba

Nitko se od tamo ne vraća isti! Hodočašće predškolaraca iz dječjih vrtića »Marija Petković« u Blato

Prikrao se je i taj dan, dan rastanka s našim dragim tetama i vrtićem u kojem smo proveli nezaboravne prekrasne trenutke i u kojem smo se spremili za sljedeći važan korak u našem životu polazak u školu.

Obavijest na oglasnoj ploči: Roditeljski sastanak za predškolare. Trebalo mi je nekoliko trenutaka da shvatim da se to odnosi na nas. Znala sam da će i taj dan doći, ali nije mi se činilo da je to tako blizu. Ipak u tomu ima i nešto prekrasno, a to je odlazak predškolaraca u Blato. Idemo Majci. Imamo privilegij poći našoj

blaženici o kojoj smo toliko toga sve ove godine čuli i čiju smo milost i blagoslov toliko puta osjetili. Sada imamo prigodu pohoditi njezino svetište. Jedva sam čekala

roditeljski sastanak. Ne zato da bih dobila informacije o hodočašću, nego zbog onih pitanja roditelja prije puta da ih mogu usporediti s dojmovima na povratku. Zanimljivo je pratiti duhovnu preobrazbu nas odraslih poslije odlaska u Blato. Djeci je to prelijep doživljaj druženja i putovanja s roditeljima drugim članovima obitelji. Tijekom putovanja usmjereni smo jedni na druge i to hodočašće ima veliku blagodat za naše obitelji, posebice u druženja roditelja s djecom, djece međusobno, ali i mi odrasli uspijemo nadoknaditi neke propuštene razgovore tijekom godina mimoilaženja u vrtiću.

Ovaj odlazak za mene i moju djecu je šesti po redu. Išla sam i kad mi djeca nisu bila obavezna ići kao

i kad su bili predškolari. Boravak u Blatu je odmor za dušu i tijelo. Kad me pitaju kako je u Blatu, odgovaram: Blato je mjesto kojim se najbliže može čovjeku opisati Raj.

I ovo je putovanje, kao i svako dosad, bilo ležerno i bez stresa. Treba se i na to naviknuti: puno dječjeg smjeha, pjesmica, naizmjeničnog čuvanja djece i ispijanje kave uz ugodne razgovore. Sve je upućivalo na to putovanje mora biti plodonosno. Pri ulasku u Blato svi ostaju zatečeni ljepotom okoliša, tišinom koja tako miluje uši, smirenošću, strpljivošću, tolerancijom domaćina na skupinu pješaka koji hodaju širom ceste, razgledavajući i diveći se svemu,

ali doslovno svemu što oko spazi. Na kratko smo obišli samostan, ručali u konobi gdje su nas primili kao i uvijek više nego srdačno i toplo. Svaki put se divim tim ljudima koliko uživaju u gostoprimstvu nas hodočasnika. Bože, hvala ti na tim prekrasnim ljudima i na svemu što smo od njih primili, ne samo hranu za tijelo, nego i za dušu. Posebice se želim zahvaliti obiteljima i štovateljima Majke Marije Propetoga koji su nam ponudili smještaj i opskrbu. Veliko im

hvala! Njima i obiteljima koje su sudjelovale u organiziranju boravka u Blatu, neka obilje Božjega blagoslova bude stotruka nagrada.

Drugi dan boravka mogao bi se nazvati duhovnim elektrošokom, barem ga ja tako doživljam baš svaki put. Pokušat ću to malo slikovitije pojasniti: ujutro vam nahrane obilnim doručkom ti-jelo, i onda onako zado-

voljan i umiren kreneš laganom šetnjicom prema svetištu i misliš si: Bože, kako je lijepo! Stvarno je prekrasno i

hvala ti na svemu. Milina! Na rasporedu je predavanje o milosrđu u obitelji. Ne pišem bilješke za vrijeme predavanja, ali se dobro sjećam misli koje su me zaokupile, primjericice:

U brak uključit Isusa. Pitam se koliko puta sam ga u ovih 17 godina ostavila izvan »ringa« i gurala po svom; čudim se kako olako zaboravljam pred kim sam dala zavjete.

Supružnici koji imaju aktivan molitveni život ostaju zajedno. Potpisujem! Teško je to ostvariti jer ima onaj Zli kojem se to ne sviđa pa udara na sve strane da nas omete u moliti, u odlascima na mise.

Molitva u obitelji s djecom. Da, točno, samo taj pothvat je doista velik, jer mi je lakše popeti se na Himalaju nego okupit sve ukućane u isto vrijeme na istom mjestu.

Duhovni raskorak supružnika – kao krivac za neslogu, rastave i probleme u braku jer jedan od supružnika duhovno odskoči, a drugi ostane na razini djetinjice, nezrele vjere. Vrlo životno iskustvo.

Bilo je još puno takvih misli, ali ove su me nekako najviše dotaknule. Dobro duhovno prodrmani krenuli smo pogledat što su djeca pripremila, svakako svako navija za svoje, ali moramo priznati da se tu vidi sav trud, rad, znanje i žrtva naših teta koje stvarno puno ulažu u našu djecu. To bi se u najblažem obliku moglo nazvati revijom talenata. Bravo za bl. Mariju Propetoga, bravo za tete, bravo za djecu, a jao roditeljima jer dolazi vrijeme kad djeca odrastaju i odlaze u sasvim novi, drukčiji svijet – počinje škola.

Na putu u Zagreb bilo je također veselo. U autobusu pršte dojmovi, počinju razgovori – teološki, duhovni..., a ja se radujem i želim dobrodošlicu u klub »ovisnika o Blatu«. Shvaćam da su ovime odradili tek svoj prvi »aerobik za dušu«. Radp bih svima rekla: Nakon ovog prvog pohoda ne odustajte! Makar imali tisuću razloga *protiv*, nađite jedan *za* i vjerujte, sve će se isplatiti. Svim bivšim, sadašnjim, a posebno budućim hodočasnicima želim reći da je najljepše vrijeme provedeno s djetetom u vrtiću

trenutak odlaska u Blato. Nitko se od tamo ne vraća isti i ništa više nije isto. Tko ne vjeruje, neka proba!

Katarina Čeliković, prof.
župljanka župe sv. Roka u Subotici

Petnaesta obljetnica vrtića »Marija Petković – Sunčica« u Subotici

U Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici, 21. rujna 2016. svečano je proslavljena petnaesta obljetnica vrtića »Marija Petković – Sunčica«. Djeca, stari i novi »vrtićanci«, pokazali su kako se složno pjesmom i plesom može izraziti prava dječja radost. Taj su program s njima pripremili njihove tete – Marina Piuković pjesme, a ples Marija Skenderović i Mirjana Vukmanov Šimokov, uz klavirsku pratnju nekadašnje polaznice vrtića Kristine Matković, učenice 2. razreda Srednje glazbene škole u Subotici.

Nakon djece voditeljica programa Dijana Kopunović uvela nas je u svečani skup koji je pozdravio ravnatelj Dječje ustanove »Naša radost« Jašo Šimić i predstavio djelovanje vrtića od njegova početka do danas. Provincijalna predstojnica s. M. Emila Barbarić je u pozdravu zahvalila na pozivu i govorila o kariz-

mi milosrđa Družbe Kćeri Milosrđa u Subotici. U ime nadležnoga ministarstva pedagoginja Mirjana Marković istaknula je odgovornost koju je ovaj vrtić pokazao u svome radu od samoga početka. Kazala je da je ovaj vrtić

jedini ostao vjeran prvotnoj svrsi i opravdao namjenska sredstva koja su pomogla da je u njemu zaživio Montessori program. Odgajateljica iz vrtića zahvalila je dobronamjernim, velikodušnim, velikim i mudrim glavama što su ostvarile ideju vrtića i omogućili ovih njegovih petnaest godina djelovanja. Posebnu zahvalnost za sve te godine izrazili smo dobrom Bogu svečanom euharistijom koju je predslavio mons. dr. Andrija Anišić u župnoj crkvi

sv. Roka, a slavlje je zaključio željom da do nekog novog jubileja svi zajedno rastemo sretni, zdravi i radosni u Gospodinu.

Što katolički vrtić koji radi na hrvatskom jeziku i po Montessori programu znači Subotici, Crkvi i hrvatskom narodu? O tome bi mogli posvjedočiti brojni roditelji čija su djeca prošla kroz vrtić, a koji ne može primiti svu onu djecu koju bi njihovi roditelji rado upisali upravo u ovaj vrtić u samostanu.

s. M. Emila Barbarić,
provincijalna predstojnica
Hrvatske provincije Krista Kralja
Družbe Kćeri Milosrđa

Odgojna djelatnost u karizmi milosrđa u Subotici

Družba Kćeri Milosrđa je od svojih početaka bila upućena na Suboticu i njezin kraj, a sestre tamo djeluju od 1923. sve do danas u različitim institucionalnim oblicima, ali uvijek u službi milosrđa prema najpotrebnijima. U ovoj prigodi, proslavi petnaeste obljetnice djelovanja najnovijega institucionalnoga oblika, dječjeg vrtića »Marija Petković – Sunčica« dobro je osvrnuti se na to dugo i plodno razdoblje prisutnosti Kćeri Milosrđa u kojem je mnogima učinjeno puno dobra, dotle da su i neki životi spašeni od sigurne smrti.

Dječji dom »Kolevka« u Subotici (1923.-1941.)

Nakon Prvoga svjetskog rata još je dugo harala glad u mnogim europskim krajevima, pa tako i na prostorima nekadašnje Austro-Ugarske Monarhije. Iznimka nije bio ni otok Korčula i sva njegova mjesta, pa tako i Blato u kojemu je Marija Petković 1920. godine utemeljila Družbu Kćeri Milosrđa. Prije svega sestre su se brinule za siročad, napuštenu i siromašnu djecu, a tada ih je u njihovoj skrbi bilo oko tristo. Da bi ih prehranila Marija Propetoga zaputila se 1922. godine u prošnju po Slavoniji, Baranji i Bačkoj. Tom je zgodom pohodila i tada nadležno Ministarstvo zaštite djece u Beogradu tražeći pomoć za svoje sirotište u Blatu. Vlasti su pak, kad su čuli o njezinu radu, zatražili da pošalje šest svojih sestara za rad u Dječjem domu »Kolevka« u Subotici u kojem je tada bilo

oko stotinu sirotne djece do sedme godine, tj. do školskoga uzrasta. Sve je bilo vrlo zapušteno, a djeca posve zanemarena, pa su, zbog tako teških okolnosti, vlasti htjele da sestre preuzmu rad, da se sve to ipak dovede u red. Budući da je Družba Kćeri Milosrđa bila tek utemeljena i još se nalazila na počecima, Marija Propetoga zamolila je da se pričeka još godinu dana, ali je već nakon šest mjeseci nadležno ministarstvo uputilo molbu tadašnjemu dubrovačkome biskupu dr. Josipu Marčeliću, koji je Mariju Petković i potaknuo na utemeljenje Družbe u Blatu.

Crkvene su vlasti Mariji Propetoga savjetovale da se odazove zamolbi i da preuzme Dječji dom »Kolevka« u Subotici, pa se ona 2. srpnja 1923. godine zajedno s pet sestara i jednom pripravnicom zaputila iz Blata. U Suboticu su stigle 4. srpnja, gdje ih je Uprava Dječjega doma »Kolevka« lijepo primila, a Marija Prope-

toga već je sutradan počela s Upravom pregledavati Dom i utvrđivati stvarno stanje, što je potrajalo nekoliko dana. Nakon popisivanja zatečenoga i stvaranja potrebne dokumentacije o preuzimanju službe u Domu, sestre su započele svoju misiju, svoje poslanje u službi najmanjih i najpotrebnijih, sirotne djece. Nadstojnica u sestarskoj zajednici bila je s. M. Serafina Franulović, a naslijedila ju je s. M. Vincenca Šeparović, koja je ujedno bila i domaćica. Na odjeljenju B, s djecom koja su već prohodala, radila je s. M. Terezija Kaštopil, a na odjeljenju A, gdje je bila dojenčad, radila je s. M. Eufemija Radović. Kuhinja je bila povjerenica s. M. Franciski Cetinić, a skrb za održavanje čistoće, rublje i posteljinu povjerenica je s. M. Veroniki Bačić. Aspirantica Frana Telen-ta koja je postala s. M. Augustina, radila je u mliječnoj kuhinji za dojenčad. Sestre su imale svoj stan s kućnom kapelom Sv. Križa i svetootajstvom u zasebnoj zgradi, odvojenoj od Dječjega doma. Nedugo nakon preuzimanja službe, sestre su dobile pojačanje s još tri članice, pa ih je punih osamnaest godina, koliko je trajala njihova služba, uvijek bilo devet, a ponekad i više.

Sestre su se skrbile za siromašnu i zapuštenu djecu kojih je redovito bilo između 96 i 100, a većina je bila bez jednog ili oba roditelja, pa su ih sestre njegovale i danju i noću, i bile im poput pravih majki. Mnoga su djeca bila pravo-

slavne ili koje druge vjere, a državne su vlasti odlučile da se sestre mogu brinuti za djecu do navršene treće godine. Potom su djeca slana u jedan drugi, pravoslavni dom. Drugi je svjetski rat donio i mađarsku okupaciju Subotice. Mađarske su vlasti preuzele upravu Doma, a sestre su, jer nisu bile mađarske nacionalnosti, 19. srpnja 1941. godine otpuštene iz službe. Namještene su svjetovne osobe mađarske nacionalnosti.

Zavod i sirotište »Sv. Terezije Maloga Isusa« u župi sv. Roka (1925.-1946.)

O prvoj obljetnici preuzimanja »Kolevke«, Marija Propetoga je 2. srpnja 1924. godine pohodila Suboticu s nakanom da potraži mjesto za gradnju redovničke kuće i zavoda. Tako se jednom bila zaputila na tramvaj da malo razgleda okolinu, a zapravo nije znala gdje bi započela tražiti. U to je čula neki nutarnji glas: »Sagradi samostan za sestre u zaleđu crkve.« Dvije crkve koje je ona poznavala u Subotici bile su crkva sv. Terezije, u čijem je zaleđu biskupski dvor, i franjevačka crkva, uz koju je bio njihov samostan. Dakle nije moglo biti govora ni o jednoj ni o drugoj crkvi.

Tako razmišljajući zaputila se k mons. Blašku Rajiću, župniku župe sv. Roka, koji ju je još prije godinu dana molio da za rad u župi dad-

ne svoje tri sestre i tu otvori kuću. Čak se tada u župi prodavala i prikladna kuća. Nakon poduljega razgovora Marija Propetoga zapitala je mons. Rajića o toj kući, a on joj je rekao da je kuća već prodana, ali se pak prodaje

neka druga. Na to on odmah pošalje jednoga mladića da se raspita što je s tom kućom, a mladić po povratku reče da se ne prodaje ta kuća koju je mons. Rajić spomenuo nego kuća odmah iza crkve sv. Roka. Marija Propetoga prepozna u tomu znak pa odmah pođe s njim pogledati kuću i zemljište. Na jednom prozorskom oknu Marija Propetoga spazi sliku sv. Terezije Maloga Isusa, upravo onakvu kakvu imaju sestre u Kući matici u Blatu. Time je zapravo budući zavod već bio dobio svoje ime i svoju zaštitnicu.

Kupljeno je zemljište i Marija Propetoga je napravila skicu gradnje, a inženjeri i građevinari su izveli sav posao. Temelje je već u nedjeljno poslijepodne 29. rujna 1924. godine blagoslovio župnik Rajić u prisutnosti gradskih vlasti i mnoštva naroda, a bila je nazočna i Marija Propetoga. Župnik je tom prigodom istaknuo potrebu gradnje zavoda, govoreći o blagoslovljenom radu i životu časnih sestara.

Marija Propetoga se morala zadužiti, jer su troškovi gradnje bili iznimno visoki, pa su se mnogi čudili njezinoj hrabrosti i poduzetnosti. Ona je zapravo samo imala veliko povjerenja u Boga, koji je i ovaj put posvjedočio da mu se isplati vjerovati. Za godinu dana bio je sagrađen zavod i svi dugovi podmireni. Prva nadstojnica u Zavodu i sirotištu »Sv. Terezije Maloga Isusa« bila je s. M. Serafina Franulović. Sestre su se u sirotištu skrbile za oko 40 sirotne djece, a u ob-

daništu ih je bilo 70. Uz to su sestre pohađale i siromašne bolesnike. Radile su i s katoličkim društvima i to: Patronaža za siromašne djevojčice i Križarice. Sestre su organizirale i vjerske poučne akademije i predstave.

Jugoslavenske su vlasti 1946. godine dokinule sirotište i obdanište i sestrama je zabranjen rad u takvim ustanovama. One su i dalje ostale u Subotici radeći u župnom pastoralu gdje su vodile crkveno sviranje i pjevanje, uređenje crkve i poučavajući katekizam i skrbeći se za starije i bolesne u samostanu i župi. U to vrijeme pa do kraja 1950. godine u Subotici je bio i konvikt u kojem su djevojčice i djevojke iz okolnih salaša stanovale i završavale školu. Neke od njih su ušle u Družbu Kćeri Milosrđa.

Dječji vrtić »Marija Petković« (od 2001.)

Božja je providnost našla načina da se sestre Kćeri Milosrđa iznova uključe u odgojnu djelatnost u Subotici koja im je bila nasilno oduzeta 1946. godine. Dobrotvorna američka organizacija *Catholic Relief Services* (CRS) započela je projekt otvaranja deset dječjih vrtića na području bivše Jugoslavije, pa je to bila prigoda da se iznova uredi onaj prostor u samostanu sestara Družbe Kćeri Milosrđa koji je punih 20 godina, od 1925. do 1946. godine, služio za rad s djecom.

Tako je 18. listopada 2001. godine u župnoj crkvi sv. Roka upriličen svečani program otvorenja Dječjega vrtića »Marija Petković«. Subotički biskup dr. Ivan Penzeš je s domaćim župnikom mons. Andrijom Anišićem i drugim svećeni-

cima predvodio prigodnu molitvu pred uglednim uzvanicima, gostima i župljanima, među kojima su bili i roditelji s djecom. Zahvalilo se svim dobrotvorima, prije svega organizaciji CSR čiji su predstavnici iz Beograda sudjelovali u otvorenju, Gradskoj samoupravi grada Subotice te Hrvatskoj provinciji Krista Kralja Družbe Kćeri Milosrđa u čije je ime provincijalka s. M. Emila Barbarić govorila o karizmi svoje družbe i značenju novoga uključenja sestara u odgojni rad u Subotici. Svoju riječ radosti i zahvalnosti za otvaranje vrtića izrazili su i gradonačelnik Imram Kern, koordinator dječjih vrtića Duje Runje, predstavnici CRS iz Beograda, kao i hrvatska konzulica u Vojvodini dr. Jasmina Kovačević, generalni konzul republike Hrvatske Miroslav Kovačić i drugi visoki uzvanici.

U Dječjemu vrtiću »Marija Petković – Sunčica« dnevno se odgaja pedesetak djece. Za njih se skrbi pet odgojiteljica, od kojih je voditeljica vrtića s. M. Iva Bagarić članica Družbe Kćeri Milosrđa, a nakon nje su iz naše družbe radile još s. Silvana Milan, s. M. Mojmira Mašina, s. M. Jasna Crnković i s. M. Bogdana Perić. Danas u vrtiću ne radi nijedna naša sestra, ali sa svime što se organizira i planira upoznata je mjesna predstojnica s. Silvana, dok se s. M. Eleonora Merković uključuje kao volonterka u predavanju vjeronauka za djecu i učenju talijanskog jezika. U Aleksandrovu, u kući u kojoj su do 2014. djelovale naše sestre, danas je gradski vrtić »Naša radost« otvorio još jednu podružnicu vrtića pod imenom »Marija Petković – Biser«.

Zahvaljujemo Bogu i našoj Majci utemeljiteljici za karizmu milosrđa po kojoj se i nadalje nastavlja odgojna djelatnost i skrb za djecu u Subotici. Neka nas blaženičin zagovor i nadalje prati da svako dijete može rasti u miru i blagostanju.

Mariji Propetoga

Majko, jesam li ti ikad
rekla hvala:
za tvoju vjeru Providnosti
na koju si nas poticala
za tvoju poslušnost
kojoj si i nas učila
za tvoje siromaštvo
jer si znala da ćemo jedino
tako biti bogate
za tvoju čistoću
jer jedino tako možemo Boga
gledati
za tvoju ljubav i milosrđe
jer jedino tako možemo pomoći
bratu čovjeku
za tvoju odlučnost
jer bi bez nje mnogi ostali
prikraćeni u duhovnim dobrima
za tvoju hrabrost
prihvatiti nas kao kćeri
za tvoju majčinsku strogost
jer majka vidi dalje od djece
za tvoj život
jer ga nisi uludo potrošila
za sve tvoje poruke
jer si preko njih još uvijek s nama?

s. M. Jasna Crnković

Katarina Maršić,
8. razred OŠ Novska

Misijski mjesec u Novskoj

U crkvi sv. Luke u Novskoj Biseri Očeva milosrđa sudjelovali su u listopadskim pobožnostima posvećenima Isusovoj i našoj Majci Mariji. Svaki dan prije svete mise predmolili su ružarij i potom pjevali lauretanske litanije. Ali listopad je u našoj župi bio i misijski.

Druge nedjelje u listopadu gledali smo film o siromašnoj djeci u Africi. Iako su jako siromašna, toliko da često nemaju ni ono najpotrebnije, ona su ipak jako sretna i radosna. Upoznali smo neke od misionara koji im na razne načine pomažu i trude se učiniti im život boljim. Za vrijeme euharistije pjevali smo pjesme na *ki kongu*, jeziku naše s. Darin iz Kikvita u Demokratskoj Republici Kongo koja nas je pratila na bubnjevima.

Treće nedjelje u listopadu Biseri Očeva milosrđa su pripremili i izveli igrokaz u kojem se neka bogata ohola dama, umišljena zbog svoga velikog bogatstva, obratila jer je shvatila da je Isus prisutan u svakome čovjeku, a osobito onom koji je siromašan i potreban pomoći od drugih ljudi. Ako potrebnima i siromasima činimo djelo milosrđa, to zapravo činimo Isusu.

Četvrte listopadske nedjelje Biseri su svojim župljanima ponudili rukotvorine koje su sami izradili u radionicama, a dobrovoljne priloge koje su oni zauzvrat ostavljali namijenili su za misije. Čitali smo dnevnik nekog misionara u kojemu je opisan prvi susret s ljudima u Africi. Vrlo dojmljivo je opisao kako je misionar

jedno jutro htio podijeliti svoj doručak s dvojicom prijatelja Afrikanaca, ali su oni bili suzdržani prema njegovoj hrani jer nikad prije nisu vidjeli kruh. Razmišljali smo o tome koliko mi bacamo hrane. Molili smo za sve misionarke i misionare širom svijeta. I mi, iako nismo u Africi i ne možemo ići u misije, možemo im itekako pomoći. Uvijek imamo prigodu moliti za misionare i njihova djela širom svijeta. Moćći znat ćemo pronaći i konkretne načine da im pomognemo. Ali na prvom je mjestu molitva koju moramo moliti s pouzdanjem i vjerom jer Isus je rekao: »Išтите i dat će vam se! Tražite i naći ćete. Kucajte i otvorit će vam se!« (Lk 11, 9). I mi smo ovaj mjesec to upravo činili i zahvalni smo svima onima koji nas nisu ignorirali, koji su otvorili svoje srce i dali svoj dar i prilog za misije, za našu siromašnu braću i sestre. Hvala im!

s. M. Jelena Krilić,
vjeroučiteljica i odgojiteljica
novakinja DKM

Ljubav nikada ne prestaje! (1 Kor 13, 8)

Početkom listopada počeli su ponovno susreti Poslanika Milosrđa u Novskoj. Želja disati karizmom milosrđa i biti svjedoci Očeve ljubavi nije oslabila, dapače svakim danom čini mi se jačaju korijeni ovoga mladog stabla u vrtu Družbe Kćeri Milosrđa. U listopadu osobito zahvaljujemo na Božjim dobročinstvima. Poslanici Milosrđa zahvaljuju Gospodinu na daru novih članova koji su pridošli u skupinu.

Predivno je bilo u zajedništvu sestara i Poslanika u kućnoj kapelici slaviti obred preminuća sv. Franje.

Započeli su sudjelovanjem u pripremi i organizaciji misijskoga mjeseca. Osobitim darom

i milošću smatraju kratak posjet vrhovne predstojnice Družbe Kćeri Milosrđa M. Christine Orsillo. Bio je to za njih poseban i dojmljiv susret. U njihovim riječima, pitanjima i očima iščitavala sam želju za što boljim upoznavanjem Družbe, njezine stvarnosti i karizme. Ove smo godine izabrali Sanju Hrvojić za zamjenicu i tajnicu Poslanika Milosrđa te Ivanu Kuruzović za ekonomu. Donijeli smo plan i program rada za ovu novu godinu. Molimo nebeskog Oca da nam pošalje Duha Svetoga da u nama nikada ne prestane disati dah ljubavi i milosrđa. Moli-mo i za zagovor naše Majke, bl. Marije Prope-toga, da nam ne ponestane snage i da mogne-mo izvršiti što smo planirali.

Darija Milić

Hodočašće djece iz Uskoplja u Blato

Kao nagradu za marljivost i redovitost na zbornim probama tijekom školske godine i za doprinos svečanim liturgijskim slavljinama u našoj župi, voditeljica zbora s. M. Angelina Tokić nam je organizirala izlet – hodočašće u Blato na Korčuli te u njihovu samostansku kući za odmor na Prižbi.

Radovali smo se putovanju, druženju, novim spoznajama. Cilj nam je bio što bolje upoznati način života i djelovanja bl. Marije Propetoga u njezinu rodnom mjestu i život sestara u samostanu. Sestre su nas srdačno dočekale, a posebice s. Paulina u kući na Prižbi. Sestre su se jako trudile da nam s njima bude lijepo i da se osjećamo kao kod kuće. Smjestili smo se u lijepo uređenim sobama i četiri dana uživali u novim krajolicima, u druženju i kupanju. Dan smo započinjali jutarnjom molitvom i doručkom. Svi smo imali mala zaduženja u pripremi ručka i čišćenju, nakon kojih smo uživali u kupanju. U subotu su došle ostale sestre te smo posjetili samostan i svetište bl. Marije Propetoga. Obišli smo blaženičino rodno mjesto. Tu su nas dočekale sestre iz samostana koji-

ma se ovim putem od srca zahvaljujemo na gostoprimstvu. Bile smo i na misi u župnoj crkvi Svih svetih, gdje nam je župnik don Željko govorio o povijest župne crkve i mjesta Blata.

Peti dan, na povratku kući, zadržali smo se u Splitu. Slavili smo svetu misu u katedrali sv. Dujе u kojoj smo sudjelovali kao čitači liturgijskih čitanja i molitvom vjernika. Katedralni župnik nam je pokazao najvažnije znamenitosti i grob sv. Dujе. Na splitskoj rivi uživali smo u pizzama i sladoledu čime su nas počastili naš župnik fra Vinko i don Pavo Nikolić.

Na tom putu stekli smo nova iskustva, probudili naša zajedništva i prijateljstva, posebice sa sestrama Kćerima Milosrđa. Jedno od tih iskustava bilo je pjevanje s poznatom dalmatinskom klapom Cambi iz Splita.

Zahvaljujemo dobrom Bogu, našim roditeljima, sestrama i svim dobročiniteljima za ovaj lijep i bogat izlet. Obećajemo da ćemo i nadalje slaviti Boga svojim pjevanjem.

TEBI MAJKO – glasilo Svetišta
bl. Marije Propetoga Isusa Petković

Osnivač:

Općina Blato – Odbor za promicanje štovanja
bl. Marije Propetoga Isusa Petković

Izdavač:

Družba Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje,
Mallinova 4, 10000 Zagreb

Glavna i odgovorna urednica:

s. M. Jasminka Gašparović

Pomoćnica glavne urednice i lektorica:

Katica Knezović

Uredničko vijeće:

s. M. Emila Barbarić
s. M. Vlatka Bratinščak
s. M. Jasminka Gašparović
s. M. Janja Jurman
Katica Knezović
s. M. Jelena Krilić
s. M. Fátima Kršlović
s. M. Silvana Milan
s. M. Nelija Pavlović
Teo Šeperović
s. M. Angelina Tokić

Fotografije:

Arhiv Hrvatske provincije Krista Kralja i družbine vrhovne kuće u Rimu te sudionici događanja i privatne

Adresa uredništva i vicepostulature:

Radoševa glavica 16, 20340 Ploče-Stablina;
tel. 00 385 20 679 969
e-mail: vicepostulatura-glasilo@marijapropetog.hr

Oblikovanje, grafička priprema i tisak:

Tiskara Rotim i Market

Naklada: 1500 primjeraka

www.marijapropetog.hr/glasilo

Glasilo izlazi tromjesečno

Godišnja pretplata:

Republika Hrvatska 40 KN • BiH 10 KM • ostale europske zemlje 10 EUR • zrakoplovne pošiljke 20 USD ili kunjska protivvrijednost

Računi glasila: za pretplatu i priloge podrške u Hrvatskoj poštanskoj banci,

Kunski i devizni račun:

HR26 23900011100341407

BIC code: HPBZHR2X

Družba Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje, Mallinova 4,
10 000 Zagreb, s naznakom: za glasilo

Blato

Kuća matica Družbe Kćeri Milosrđa
i Svetište bl. Marije Propetoga
Ulica 75., br. 5, 20271 Blato
tel. 020 852 800; fax 020 852 806
e-mail: kceri-milosrdja@blato.hr

www.marijapropetog.hr

»A ja vam kažem, sve ono što činimo
zadnjem siromahu, siroti, bolesniku
činimo Isusu Kristu
(usp. Mt 25, 36).

Srce koje ljubi snalazi se, stvara
da pomogne i da dadne drugome.«
bl. Marija Propetoga

Zaklada »Blažena Marija Petković«
i nadalje pomaže u školovanju srednjoškolaca
i studenata, djece iz siromašnijih obitelji, a
potrebe su iz dana u dan sve veće. Svjesni
smo toga da nitko od njih ne bi smio biti
uskraćen u školovanju koje im otvara vrata
za osamostaljenje i pomaganje mlađoj braći i
sestrama, kao i u uzdržavanju obitelji.
Svjesni smo i toga da nikome u ova bremenita
vremena nije lako, ali ipak s pouzdanjem
kucamo na vaša vrata sa zamolbom da ne
zaboravimo našu braću i sestre u potrebi,
posebice djecu koja se bez školovanja ne mogu
nadati boljoj budućnosti – tu im nadu ne
smijemo ugasiti.

Imajmo hrabrosti od onoga malo odvojiti za one
koji nemaju ni toliko. Bog vas blagoslovio!

Žiro račun: HR 68 2408002-1100022172

Devizni račun: HR 68 7030-1968319

Partner Banka d.d. Zagreb

Zaklada »Blažena Marija Petković«
Mallinova 4, 10000 Zagreb
tel. 01/46 77 609; faks 01/46 77 986

Božje oči

I noćas je ruka Božja
Podigla tisuće zvijezda
I osvijetlila put
Svima koji bez svjetla
Lutaju kroz noć.

Svima koji samuju
Žudeći za suncem
U nekom zakutku svoga
Zemaljskog gnijezda
I noćas je ruka Božja
Na nebeski svod
Podigla tisuće zvijezda.

Svima koji traže toplinu,
Izgubljena svjetla
U dubinama morskim,
Izgubljenu ljubav
U dušama ljudskim.

Jer, nebeske zvijezde
Božje su oči.

Branka Mlinar